

Tudor Voican

Medalia de onoare

un scenariu medaliat

UNATC Press

Se dedică bunicului meu, general de brigadă Ion Voican (1914-2002), veteran de război, decorat cu Ordinul "Coroana României- cu spade în grad de Cavaler și panglica Medaliei Virtutea Militară"

“Medalia de onoare este un film remarcabil, bazat pe un scenariu foarte deștept și ambițios.”

Warren Lewis, BA, BA, MFA

Adjunct Professor of Screenwriting, California State University, Fullerton

Screenwriting Instructor, UCLA Extension

Cuvânt înainte

Ca un istoric care, practic, poate interveni asupra evenimentelor din trecut prin felul în care le prezintă și, de ceva vreme, ca un jurnalist, scenaristul are posibilitatea să altereze scenariul pe care l-a scris după premieră. El poate continua să lucreze la scenariu (și la formele intermediare) până când consideră necesar, inspirându-se mai mult sau mai puțin din film, cunoscând în detaliu fizicul actorilor, locațiile, decorurile, costumele, ritmul, mișcările de aparat, coloana sonoră.

Persoanele - profesori, profesioniști sau ambele - care se grăbesc să definească un scenariu ca o structură, o schemă, un manual de instrucțiuni, un organism viu sau o formă literară marginală, nu iau mereu în calcul formele intermediare, în special treatment-ul, care este o noveletă, fișele de personaj care s-ar putea regăsi oricând pe biroul unui detectiv, rescrierile care amintesc de efectuarea unor experimente științifice și colaborarea cu regizorul sau producătorul, care, în unele cazuri, durează până după premieră și poate include topicuri precum casting, locații, costume, decoruri, tehnici și stiluri de a filma, strategie de festivaluri, strategie de marketing și comunicare.

Oricât de bine s-ar exprima în scris, scenaristul se va bucura de posibilitatea de a discuta despre munca sa față în față cu regizorul, astfel apărând un feedback și deci un proces de comunicare într-un proces complex creativ, pe care unii îl înțeleg doar ca pe o ștafetă, cu rolul scenaristului practic nul după pasarea scenariului către agent - dacă se află într-o țară cu industrie cinematografică cu adevărat dezvoltată -, regizor sau producător.

Medalia de onoare este o călătorie inițiativă, o poveste mitică, cu un obiect miraculos și un erou la pensie, dar fără să-și fi făcut toate temele, disperat pentru o șansă de a-și îndrepta greșelile față de familie și a le dovedi că nu este un ticălos. Deși Nina nu vorbește cu Ion, personajul care tace este, de fapt, el, pentru că spune doar lucruri pe care ea nu vrea să le audă, evitând să-și asume responsabilitățile faptelor sale din trecut. Vizual, el o domină, dar doar într-un apartament claustrofobic, teatral, în afara lui, ea este independentă mental, spiritual.

Știm că, așa cum există persoane care se rezumă la a lectura un text, fără să-l vizualizeze, un cititor neavizat al unui scenariu poate să nu înțeleagă că, precum în cazul teatrului, replicile au fost concepute cu voce tare pentru a fi rostite, declamate, interpretate. Scrisul scenaristului este lapidar, pentru că el este mereu pe fugă, descriind imagini și notând dialog, exact ca în

viață sau într-o transmisiune în direct, tot timpul se întâmpla ceva care merită observat și povestit.

Scenaristul, primul spectator al viitorului filmul, este un magician al timpului, el îl poate condensa, poate nara în timp real sau are capacitatea de a-l elonga. De la un cadru la altul pot trece mii de ani sau putem intra într-un timp dilatat și chiar acronologic, ciclic.

Jean-Claude Carrière scria în *The secret language of film* (1994): „Niște tablouri, ca și cum ar dori să se căsătorească cu timpul pentru a-și sculpta ei înșiși o nișă (oricât de mică) în timp, mai degrabă decât să o nege, par o încercare de a arăta dezvoltarea unei acțiuni prin întinderea duratei unui tablou, ca în activitatea lui Breughel ori Poussin, juxtapunând imagini care în viața reală se pot succede una după alta”.

Similar, scenaristul reușește prin scris și, apoi, filmul prin montaj să treacă de la o scenă la alta prin expansiune temporală, prezentând încă din timpul primei scene imagini, muzică sau dialog ce aparțin celei de-a doua, folosind splitscreen-uri sau voice over.

Scenaristul nu scrie un text în sensul clasic, el desenează, pictează pe albul hârtiei locația, decorurile, personajele, costumele, încercând ca totul să arate cât mai real. El realizează prototipul filmului, ideea înaintea vremii sale, căci precede producția și dă cititorului posibilitatea de a-și face o imagine referitoare la viitorul produs artistic. Dacă în viața reală modelul de serie este de obicei sub valoarea prototipului, un scenariu decent poate câștiga enorm prin filmare. Arta și meșteșugul scenariului sunt experiențiale, dacă nu într-un mod extern - depind de atingere, miros, viziune, sunet -, dar într-un mod intern, depind de afectare și emoție, pentru a produce înțelegere și cunoaștere.

Seria inițială *Star wars* i-a provocat o reacție extrem de puternică lui Joseph Campbell (1904-1987), care a declarat: „Știi, am crezut că arta adevărată s-a oprit odată cu Picasso, Joyce și Mann. Acum știu că nu este așa”. Regizorul George Lucas a fost extrem de influențat de *Eroul cu o mie de chipuri* (1949). Despre același film, Nae Caranfil, autorul peliculei *Filantropica* (2002), spune că a infantilizat definitiv publicul.

Inspirat de fapte reale, *Medalia de onoare* nu a preluat toate elementele întâmplării reale pentru că părea neplauzibil ca, într-un scenariu ce s-a întâmplat în viața respectivului veteran obligat să returneze nu doar medalia, ci și o sumă de bani rezultată din creșterea pensiei ca urmare a premierii, spectatorul, în primul rând din afara țării, neputând accepta această cascadă de bâlbe a autorităților.

Seriile de benzi desenate, cărți, filme precum *Superman*, *Batman*, *James Bond*, *Misiune imposibilă* prezintă o lume în care doar un individ sau un grup mic mai luptă pentru dreptate, ceilalți fiind blazați sau corupți, victoriile protagonistului fiind de moment și locale, în timp ce răul a pierdut doar o bătălie și nu războiul, deși par a avea happy end, propun subliminal o ideologie defetistă.

Peste 500 de cărți doar pe Amazon îl așteaptă pe amatorul de literatură scenaristică. „Cititorii se limitează aproape invariabil la cei care lucrează în industria cinematografică, doar o mică parte din materialul de care ar putea fi interesați cercetătorii scenariști a fost publicat; o mare parte din memento este fie indisponibil, disponibil numai într-o singură colecție de bibliotecă sau pur și simplu necunoscut. Problemele de proprietate și drepturi de autor înseamnă că puțin din acest material poate fi diseminat legal, fie în format digital, fie sub formă de tipărire, în timp ce reducerile de finanțare pentru biblioteci și universități amenință atât arhivele, cât și pe cei care ar putea dori să le viziteze.”¹

Jean Claude Carrière scrie în același volum intitulat *The secret language of film*: „Pe lângă faptul că se joacă cu timpul, cinematograful a dat și geografia cu susul în jos. Planeta a fost costumată în orice deghizare imaginabilă. În diferite ocazii, scene ce se petrec în Norvegia au fost filmate în Africa de Sud, printr aceleași pajiști și aceleași vaci”.

Filmul aduce un număr impresionant de turiști în locații restrânse, aflate în zone depărtate de civilizație, în stare naturală, astfel distrugând practic aceste peisaje necunoscute de publicul larg. Parcurile Sisney sunt exemple în care ficțiunea audiovizuală a invadat peisajul. În zilele noastre, când există 8 000 de festivaluri, filmul este non-local, ci internațional, globalizat încă din pre-producție, apoi în producție, post-producție și, în final, exploatare festivalieră și comercială.

Medalia de onoare are un backstory, o poveste de dinainte de evenimentele filmului, care se întind pe mai bine de 50 de ani. Acest lucru permite o bună înțelegere și cunoaștere a personajelor și constituie o bază solidă pentru prezentul din film, bântuit de fantomele trecutului. Back drop-ul, fundalul scenariului, este gri, un București mohorât. Utilizând imagini din telenovele care apar pe televizorul eroului sau doar se aud, scenariul ancorează

¹ Steven Price, *The screenplay: An accelerated critical history*, Journal of Screenwriting, Volume 4, Number 1 2013

temporal și intelectual personajele, pe care spectatorul le privește, lăsându-le pe ele să plece în locul său în călătorii transformaționale.

Jean-Claude Carrière scria în *The secret language of film* (1994) că nu înțelege cum poate un scenariu să fie disociat de respectivul film: „Pot admira încadrarea unui cameraman sau pot fi jenat de interpretarea unui actor, dar un film ca întreg îmi place sau nu-mi place”. Dar dacă filmul nu este produs, scenariul încă există, nefiind nicio diferență între un scenariu transformat deja în film și altul care își așteaptă rândul, anonim sau, cu atât mai mult, publicat pentru ca potențialii regizori, producători, dar și spectatori să-și facă o părere.

Steven Price, scrie în același articol: “Odată ce un text a fost produs și vehiculat, acesta se detașează de producătorul său și este supus oricăror utilizări pe care ulterior alege să le facă”. Este un final minor pentru o lucrare scrisă, care a stat la baza unui film care a născut aplauze la premieră. Dar replicile vor rămâne nu doar în mintea spectatorilor, ci le vor flutura poate pe buze, iar personajele vor persista ca drumuri posibile între alte milioane de căi ipotetice.

Steffen Hven notează: „Cinema-ul contemporan necesită o reformulare a spectatorilor cinematografici prin relevarea limitărilor fabulei naratologice clasice în măsura în care acest concept 1) izolează răspunsurile cognitive ale spectatorilor de răspunsurile lor emoționale și afective la film și 2) combină temporalitatea cinematografică multistratată cu cea cauzală - predispoziții liniare.”²

Filmele prezentul trebuie să fie în pas cu vremurile nu doar tehnic, ci și ca formă și fond, propunând structuri narrative noi, metode inovative de a povesti, abordări unice ale topicurilor care frământă publicul, dezbină societatea, împărțirea în 3 acte poate fi considerată la fel de veche precum Sfânta Treime sau ghicitoarea Sfinxului, în vreme ce spectatorul așteaptă. „Spații incomensurabile, dinamică neliniară, complexitate temporală și eterogenitate, logică neguvernată de principiul non-contradicției. Deoarece continu-ul liniar este deja implicat de filmul în sine, activitatea mentală a spectatorului este restricționată serios în modelul cognitiv”, scrie Jean-Claude Carrière, tulburarea acestor norme eliberează mintea spectatorului. Ca într-un joc pe calculator, precum *Fallout 4*, în care putem experimenta lumea la persoana întâi (FPS) sau a treia (TPS) și nu doar vedem prin ochii personajului, dar pătrundem și în universul său interior. În plus, filmele acronologice prezintă două finaluri, adică două șanse pentru a produce un efect artistic terminal.

2 Steffen Hven, *Cinema and Narrative Complexity Embodying the Fabula*, Amsterdam University Press, 2017

„Memoria colectivă are aceleași neajunsuri ca și memoria noastră proprie: schematizează, creează confuzii, distorsionează, uită”, mai scrie Carrière. Filmele sunt memorie colectivă, artefacte universale, chei care deschid minți, suflete. Ele au rolul să amintească spectatorului că încercările în care depune tot efortul vor fi încununate de reușită. Îi vorbesc spectatorului despre trecut sau viitor la prezent, îl teleportează într-o lume inventată, apăsând pe taste. Scriind. Și așa cum pictorul de costume se numește pictor, și scenaristul ar trebui să se numească scriitor de filme.

Medalia de onoare reunește, practic, la final toate personajele, strânse să asiste la umilința protagonistului, discuțiile inutile alungând comunicarea adevărată între membrii unei familii, propriul nepot nefiind interesat de acel obiect. Dacă între el și fiul său este o prăpastie, între bunic și nepot nu este absolut nimic. Scenariul a fost situat în anii 90, pentru că veteranii de război erau deja prea bătrâni la momentul conceperii sale, personajele având nevoie să fie mobile, să interacționeze cu mediul. În momentul în care spectatorul a ajuns să vadă filmul, eroii războiului erau extrem de puțini încă în viață...

Jean-Claude Carrière notează în aceeași carte: „Aproape de la începutul aventurii, realizatorii de filme înțeleg că memoria în imagini poate fi uneori puternică și mai durabilă decât cuvintele și frazele. Ne amintim ușor trupul alb al unei femei...” Similar, dacă a fost lecturat o dată, scenariul este mai greu de uitat decât un text, fie el și literar, pentru că evenimentele sunt legate între ele prin simbolul matematic “dacă și numai dacă”. De aceea, la Hollywood, de multe ori scenaristul trebuie să trimită împreună cu textul un *Release Form* (denumit uneori un contract de nedeazăluire sau NDA), solicitat de un agent sau producător pur și simplu pentru că agentul sau producătorul dorește să se protejeze de orice răspundere viitoare atunci când manipulează scriptul tău. Într-un „scrisoare de interogare” se include o prezentare a scenaristului, deci acesta face în sine parte din proiect, dintr-o poveste mai mare, experiența sa anterioară funcționează ca în cazul unui erou, atrage și mai multă experiență.

Jean-Claude Carrière notează în aceeași carte: „Cei ce au studiat creierul (Gerald Edelman îl numește „cel mai complex obiect din univers”) știu că centrul limbajului este localizat în partea stângă, unde se găsesc rațiunea, logica, memoria, legătura inteligentă dintre idei și percepția.

Cu alte cuvinte, emisfera stângă a creierului aparține proceselor de logică, asociere de idei și percepție, în vreme ce jumătatea dreaptă este dedicată creativității, artei și intuiției, formând împreună un adevărat centru de calcul, gândire și simțire, care este utilizat la maximum în

cazul experimentării unui film. Suntem tentați să spunem spectacol de cinema, dar această denumire nu include drumul la sală și înapoi, relația spectatorului cu persoana sau persoanele care îl sau o însoțesc, citirea cronicilor sau consultarea unor dicționare, enciclopedii pentru a afla mai multe despre diverse lucruri prezente în film, exprimarea părerilor personale pe forumuri sau social media.

Jean-Claude Carrière observă că filmul se adresează „fiecărui spectator, ca și publicului ca un întreg (ale cărui reacții se pot schimba de la un spectacol altul)”. Spectacolul spectatorilor văzând, în premieră sau în revizionare, o comedie delirantă sau fiind prinși în mrejele unei drame profunde este un lucru în sine; dacă ne-am imagina un film fără sunet, atunci zgomotul, gălăgia, foșnetul produs de public ar lua locul coloanei sonore.

Numele de forme intermediare pentru synopsis, treatment și outline, avatarurile prin care trece ideea, indică faptul că se realizează patru documente referitoare la același lucru, viitorul film, descrierea sa în stiluri și pe întinderi diferite. Formele intermediare, scenariul, log line-ul, fișele de personaje și chiar textele rezultate în urma activității de documentare formează un dosar, care indică rolul de arhivar al scenaristului.

Progresul tehnologic și dinamica publicului vor face curând ca scenariul și filmul *Medalia de onoare* să înghețe în timp, prizonier într-o vreme ce curge doar dinspre trecut spre viitor. Structura sa va rămâne însă clasică, personajele vor fi arhetipale, iar împărțirea simultană în acte va fi conformă mai multor teorii. Povestea va merge mai departe, oferindu-i spectatorului, ca și personajului din film, o șansă să schimbe tot ce este greșit în viața sa.

Introducere

Preambul

Filmul „Medalia de onoare” (2009) este o coproducție România-Germania, în regia lui Călin Nezer, fiind selecționat în 31 de festivaluri internaționale la care a obținut 16 premii, printre care, pentru scenariu, Torino și Salonic, acestora adăugându-se Premiul Gopo și Premiul UCIN, și 15 nominalizări, inclusiv la Premiul Lux al Parlamentului European. Filmul a fost lansat în sălile de cinema din România, fiind ulterior difuzat pe canalele Arte, Arte Germania, 3Sat, SBS Australia, la Cinémathèque Québécoise, la cinema Elvira Popescu, precum și pe posturile HBO, Prima TV, TVR și TVR Internațional.

Prestigioasa revista de profil „Variety” a scris: „O peliculă plină de umor care necesită un timp pentru a-și lucra vraja, dar, pe măsură ce ironiile se instalează, devine atrăgătoare”, în vreme ce IndieWire, principalul site de știri, informații și rețele pentru realizatorii independenți, a notat: „Povestit cu precizie, ironie și performanțe extraordinare, acest film imens și emoționant încapsulează trecerea României de la comunism la capitalism”. Screenhub, principalul site australian pentru profesioniștii cinematografeiei, a fost extrem de laudativ, sub semnatura lui Sally Peters: „Medalia de Onoare este o operă remarcabilă și o excepțională experiență cinematografică demnă de laudă”.

„Capul care se pleacă, sabia nu-l taie”, spune un vechi proverb românesc. Este o expresie a filozofiei non-combatante și resemnate a României și a lipsei sale de încredere în sine.

Inspirat de fapte reale, scenariul „Medalia de Onoare” evoluează, tematic, în jurul umilinței de fiecare zi pe care românii trebuie să o îndure. Unii o fac de bunăvoie, alții de nevoie. Din această perspectivă, un cap plecat poate fi un mecanism de supraviețuire, care ne ajute, cumva, să ne adaptăm atmosferei politice mereu schimbătoare, dar care, în același timp, sfârșește prin a ne îngenunchia, devenind o sursă de umilire. Nu este de mirare că un român ironic a adăugat la proverbul tradițional: „Dar nici nu vede piciorul care-l lovește”.

Povestea aceasta este despre Ion, un român în vârstă de 75 de ani, căruia i se oferă, din întâmplare, șansa de a reevalua sensul vieții sale și de a-și revedea trecutul. În acest fel, el se confruntă și cu viața sa actuală, cu relația cu soția, fiul, vecinii și, în cele din urmă, cu el însuși.

Ca într-o poveste mitică, personajul principal din „Medalia de Onoare” primește, tot din întâmplare, o unealtă „miraculoasă” care îl provoacă și îl îndeamnă să salveze nu întregul univers, ci mica sa lume proprie, să ucidă nu un dragon, ci proprii săi demonii. Dar eroul meu își pierde unealta înainte de a-și atinge scopul și, prin urmare, se concentrează asupra redobândirii ei, în loc să lupte cu problemele reale ale propriei vieți.

Scenariul analizează și relația complicată dintre percepția de sine a unui individ și imaginea sa publică, dualitatea dintre imaginea internă și cea externă, imagini pe care le purtăm cu toții, și conflictul dintre cele două.

Afirmația principală a poveștii este că orice individ are potențialul de a fi un „erou”, dar mulți îl risipesc, puțin câte puțin, până când devin „învinși”.

Cadrul poveștii este România anului 1995, la șase ani după căderea lui Ceaușescu: sistemul comunist este încă prezent, în timp ce un capitalism în stilul Vestului Sălbatic este pe cale să se instaleze lent. După ce a trăit ultimii 50 de ani sub un regim dictatorial, Ion este total rătăcit în tranziție, confuz și incapabil să înțeleagă lumea nouă în care trăiește. Dat fiind că și-a pierdut deja demnitatea umană cu ani în urmă, când încerca să supraviețuiască într-un mediu politic de înșelătorii și minciuni, nu mai este nici astăzi în stare să și-o redobândească, simțindu-se ca o ființă rătăcită. În cele din urmă, tot ce poate face este să accepte o nouă umilință provocată de noul sistem politic.

Discuție asupra subiectului

Filmul este povestea unui om care se revaluează și încearcă să regăsească ceea ce a pierdut cu mult timp în urmă: sensul vieții sale. Pentru el, lumea a încetat să existe cu ani în urmă, așa cum și el a încetat să existe pentru restul lumii. S-a închis în apartamentul său și nu mai are multe contacte cu lumea de afară.

Îngropat în banalitatea vieții cotidiene, Ion a uitat relația de iubire și respect pe care o avea, cândva, cu soția sa, Nina, și cu fiul său. Nefericirea lui Ion este atât de mare, încât aproape că nu-și mai poate aminti când a fost, ultima dată, fericit. Scrisorile pe care obișnuia să i le scrie Ninei, în fiecare zi, în timpul războiului, acum 50 de ani, sunt acum singura mărturie a iubirii sale pentru ea și nu este întâmplător că nu mai știe unde le-a pus.

Singura rămășiță a relației lui Ion cu fiul său Corneliu - care a emigrat în Canada - este deosebirea ireconciliabilă de vederi și motivații dintre ei cu privire la momentul în care Ion a sunat la Securitate, sperând să deçoace încercarea fiului de a fugi din România comunistă. Ion a crezut că este un părinte bun dacă își împiedică neexperimentatul fiu să plece din cuib în aventura emigrației, în timp ce Corneliu a considerat că tatăl său era doar un soldat loial al sistemului comunist pe care el îl ura.

Într-o bună zi, Ion primește o Medalie de Onoare pentru acțiunile sale „eroice” din cel de-al Doilea Război Mondial, când și-a servit țara ca un modest soldat. El nu-și poate aminti mare lucru din acele vremuri, dar evenimentul îl stimulează să sape prin amintiri îngropate adânc și să găsească un întreg nou adevăr despre viața sa. Poate că, până la urmă, nu a fost chiar un învins. Poate că viața lui a avut un sens solid. Și poate că, pentru familia lui, el înseamnă mai mult decât își dă seama. Primirea Medaliei de Onoare îi dă lui Ion „puteri supraomenești”. El poate, acum, să nu se mai simtă neînsemnat și să nu mai stea deoparte. El poate, din nou, să revină la viață. Poate să-și exprime opiniile, să ajute oamenii care au nevoie de el și să încerce să câștige respectul celorlalți. Soarta lui Ion se schimbă brutal când primește o scrisoare de la Ministerul Apărării. Scrisoarea arată că decernarea medaliei a fost o eroare, iar el trebuie să o restituie.

Convins că retragerea medaliei este o mare greșeală, el încearcă, disperat, să găsească dovezi ale inexistenței sale acțiuni eroice. Pentru a-și justifica dreptul la medalie, el trebuie să regăsească prieteni de mult pierduți, să convingă birocrații necruțători de la Ministerul Apărării și este gata să lupte cu întreaga lume pentru a-și apăra respectul de sine abia regăsit.

După ce un funcționar al Ministerului Apărării îi smulge medalia, Ion cumpără o Medalie de Onoare de la un magazin de bijuterii, o pune pe piept și merge acasă pentru a-și întâlni fiul revenit din Canada după șapte ani și nepotul pe care încă nu-l cunoscuse. Umilința lui Ion este totală atunci când lui Corneliu nu-i pasă de medalie, iar nepotul o vede doar ca pe o jucărie.

Profilele personajelor

Ion, personajul principal, pare un om slab. Totuși, pe parcurs, el își va da seama că doar renunțase la putere, că încetase să viseze și își pierduse voința de a-și împlini visele. Rolul a fost conceput de la bun început pentru Victor Rebengiuc.

Conflictul său cu soția, Nina, și fiul, Corneliu, a început când Ion s-a opus cu tărie hotărârii fiului său de a părăsi România, în perioada comunistă.

Ion a finanțat, multă vreme, studiile lui Corneliu, i-a copiat de mână cursurile la care acesta chiulea, iar când fiul său a absolvit facultatea de medicină, tatăl nu a putut înțelege de ce fiul său și-ar pune în pericol cariera de doctor doar pentru a căuta libertatea iluzorie atât de departe de România.

Intenția lui Ion a fost doar să-l sperie pe Corneliu și să-l facă să-și schimbe decizia. Dar singurul lucru pe care l-a obținut turnându-și fiul la Securitate a fost să-și distrugă, iremediabil, relația cu el și cu Nina.

La început, Ion este extrem de bănuitor cu privire la medalia pe care o primește. El nu-și poate permite să fie văzut, din nou, de familia sa ca un învins. Astfel, fără să spună un cuvânt, se duce la Ministerul Apărării pentru a restitui medalia.

Treptat, pe măsură ce oamenii, inclusiv un funcționar al Ministerului, în spun să o păstreze, el începe să creadă că, poate, într-adevăr, a meritat-o.

Medalia îl trezește pe Ion la viață și îi dă curajul și puterea de a înfrunta toate problemele pe care le evita de ani de zile. Doar în capul lui medalia este de onoare, fiind vorba, de fapt, de o tinichea comemorativă. Scopurile sale - să o determine pe Nina să-i vorbească sau să obțină repararea încălzirii centrale din bloc - pot părea mărunte, dar pentru el sunt cele mai importante lucruri din întreaga lume.

Momentul în care se întâlnește cu președintele țării, care îl numește „erou”, șterge urmele anilor de umilință. Ion începe să simtă că poate vorbi deschis cu Nina despre lucruri care l-au obsedat de ani de zile: oare s-a căsătorit cu el doar pentru că fostul ei logodnic a părăsit-o? Căsătoria sa a fost una din dragoste sau doar o consecință a împrejurărilor? În timp ce Ion se străduiește să-și îmbunătățească relația cu Corneliu, el încearcă și să stabilească o legătură cu nepotul său, care nu vorbește românește.

Nina provine dintr-o familie bogată și nu a muncit nicio singură zi în viața ei. După ce comuniștii le-au luat părinților ei averea și i-au închis ca „boieri”, iar logodnicul ei a părăsit România fără să se mai întoarcă, ea s-a măritat cu Ion, sărac și ambițios. Ea îl consideră pe Ion un învins, iar pe Corneliu, doar copilul ei. Relația ei precară cu Ion a ajuns în impas după ce acesta a încercat să împiedice plecarea ilegală a lui Corneliu din țară.

Corneliu a părăsit România cu șapte ani în urmă, deoarece nu suporta restricțiile regimului comunist, chiar dacă era medic și avea un trai decent. A sosit în Canada în urmă cu cinci ani, a primit o slujbă ca muncitor în construcții și are o soție și un fiu. El nu-și poate ierta tatăl pentru că a informat Securitatea despre planul său de a fugi din România.

Structură și stil

„Medalia de Onoare” este o comedie neagră minimalisto-realistă, care are atât elemente de tragedie, dramă, cât și de comedie.

Povestea este văzută prin ochii eroului Ion I. Ion. El constată că oamenii din jur nu-și dau seama nu doar de drama vieții sale, dar nici de propriile drame.

Povestea se desfășoară într-o manieră liniară. Am folosit o structură clasică, în trei acte, teoretizată de Syd Field pe bazele Poeticii lui Aristotel. Incidentul declanșator este reprezentat de momentul primirii medaliei, iar refuzul chemării la aventură se găsește în cererea făcută de Ion pentru a se reverifica acordarea acesteia. Primul act se încheie când Ion își pune medalia pe piept. La mijlocul scenariului, midpoint, Ion este felicitat de către președintele țării. Al doilea act - confruntarea - se încheie când el citește scrisoarea care îl informează că i s-a decernat medalia din greșeală. Toate punctele dramatice majore ale poveștii au în centru medalia. Arcul personajului principal atinge momentul maxim când președintele confirmă că este, într-adevăr, un erou și merită medalia, colapsează când un funcționar al Ministerului Apărării îi ia, brutal, unealta fermecată, și atinge minimum când nepotul abandonează obiectul ca pe o jucărie stricată.

Ritmul este lent la început, tensiunile se acumulează în timp, pe măsură ce vedem „felii de viață”, una după alta. Cunoaștem, treptat, obiceiurile și rutina personajelor, înțelegem treptat modul lor de viață, iar când îi cunoaștem mai bine devenim pe deplin implicați în necazurile și suferințele lor.

Dialogul este viu și amuzant, așa cum vorbesc oamenii în viața de fiecare zi. Tăcerea Ninei potențează dialogul, aducând un aer de veridicitate poveștii și de unicitate personajului și permite spectatorului să se concentreze pe latura vizuală.

Imagine și decoruri

Acțiunea se desfășoară în cea mai mare parte în apartamentul și blocul lui Ion, astfel încât avem multe interioare, atmosfera este intimă, dar claustrantă, ca o piesă de teatru într-un decor minimal. Personajele sunt înfățișate ca prinse în capcana unor spații mici - papagalul Ninei este o metaforă în

acest sens - sau în clădiri guvernamentale uriașe, construite pe vremea comunismului, când oamenii erau tratați ca niște numere.

Exterioarele prezintă tranziția României de la comunism la capitalism: vechile clădiri staliniste din centrul orașului sunt, acum, acoperite cu reclame la mașini de lux și telefoane mobile.

Stilul vizual este simplu și realist; abordarea este aproape ca de documentar: concentrare pe detalii și pe gesturile personajelor.

Surse de referință pentru film

Pentru decoruri, imaginea generală și atmosferă:

Rosetta (1999), Fiul (2002), Belgia, de Jean-Pierre Dardenne și Luc Dardenne

Hoțul de biciclete (1948), Umberto D. (1952), Italia, de Vittorio de Sica

Pentru prezența unui om în vârstă ca personaj principal:

About Schmidt (2002), SUA, de Alexander Payne

Fragii Sălbatici (1957), Suedia, de Ingmar Bergman

Pentru concentrarea pe relația tată-fiu:

Affliction (1997), SUA, de Paul Schrader

Aparajito (1956), India, de Satyajit Ray

Ghepardul (1963), Italia, de Luchino Visconti

Pentru relația dificilă între soți:

A Woman Under the Influence (1974), SUA, de John Cassavetes

Cuțitul în Apă (1962), Polonia, de Roman Polanski

Kramer contra Kramer (1979), SUA, de Robert Benton

Influențe personale:

Balul pompierilor (1967), Cehoslovacia, de Milos Forman

Ciocârlile pe sarma (1990), Trenuri strict supravegheate (1966), Cehoslovacia, de Jiri Menzel

Mai ciudat decât paradisul (1984), SUA, de Jim Jarmusch

Moartea la Veneția (1971), Italia, de Luchino Visconti

Outline (scalettta) act 1

Dormitor. Dimineață.

ION. I. ION (75) și NINA (72), soția lui, sunt în pat, fiecare acoperit cu o plapumă groasă. Ion e treaz. Cu jumătate de față afundată în pernă, se uită la acele ceasornicului de pe noptiera de lângă el. E 8.55. Tic tac-ul ceasului.

Sunetul soneriei. Nina se trezește și se ridică în coate. Sunetul soneriei, din nou. Ion închide ochii, prefăcându-se că doarme. Nina se uită să vadă dacă Ion doarme. Apoi coboară din pat, încheindu-și capotul, și trece grăbită pe lângă el pentru a ieși din cameră.

După ce Nina iese din cameră, Ion deschide ochii. Dă picioarele jos din pat. Are vestă de lână peste pijama. Sună ceasul de pe noptieră.

Hol. Dimineață.

Nina e în ușă cu POȘTAȘUL (45), care îi dă o scrisoare și un bon (pe numele lui Ion) pentru ridicat un colet de la poștă. Ea îi dă niște bani, el zice că nu trebuie, dar îi ia.

Baie. Dimineață.

Ion urinează. Trage apa. Scoate din rezervorul WC-ului o sticlă de plastic de votcă. Ia o gură, așezându-se pe cadă.

Bucătărie. Dimineață.

Nina dă drumul la cuptor ca să se încălzească. Se așază pe scaun lângă gura cuptorului și deschide scrisoarea cu un cuțit.

Sufragerie. Dimineață.

Ion sună la termoficare. Înțelegem că a mai vorbit cu ei și altădată, evident fără success, ca și acum: „Zilele astea aud de când a dat frigul”.

Nina intră și dă drumul la televizor.

Știri: un expert susține, pe baza unor documente, că americanii știau că japonezii vor ataca la Pearl Harbour, câte nave vor avea, strategia, tot.

Ion îi spune că se rezolvă cu termoficarea cât de curând, „zilele stea”. Nina îl ignoră. Scoate scrisoarea din buzunar, o deschide și citește. Ion încearcă să intre în vorbă: e de la fii-tu scrisoarea? Ce scrie? E bine? Își răspunde singur: adică dacă era bolnav, nu stătea să scrie scrisori, nu-i așa? Nina îl ignoră. Ion încearcă iar: de mine nu zice nimic? Nina se uită la el. Ion nu suportă, pierde duelul privirilor. Nina împăturește scrisoarea încât să nu se vadă decât o bucată din ea și i-o dă. Ion citește și ridică privirea spre ea: cum adică dacă mai trăiesc? Profitând de momentul lui de derută, Nina îi ia scrisoarea.

Sufragerie. Dimineață. Mai târziu.

Ion se uită la televizor, la sport. Nina a pus o fața de masă groasă pe masă și a pregătit jocul de rummy pentru patru persoane. În timp ce termina pregătirile, se uită din când în când la Ion, care pare absorbit de tv.

Nina termină pregătirile și se uită la Ion, apoi la ceasul care arată ora 12.50. Ion se apără: să se termine calificările astea și mă duc. Nina îl privește nemulțumită. Ion se reîntoarce cu atenția la TV. Scoate din buzunar bonul pentru ridicat coletul de la poștă și i-l dă. Ion se uită la el: păi și de ce nu mi-ai zis mai devreme că tre să merg la poștă?

Nina iese din cameră, plecând spre bucătărie.

Străzi cartier. Prânz.

Cer mohorât. Ion merge pe străduțele dintre blocuri labirintice, gri, înghesuite, mai mult pe stradă, căci trotuarele sunt blocate de mașinile parcate. Are la subraț un mic colet.

Hol bloc. Prânz.

Ion intră în holul blocului. Se uită la cutiile poștale. Descuie una. Scoate o foaie de hârtie împăturită. Citește textul tipărit mare: Vecine, nu uita să plătești întreținerea! Bagă hârtia în buzunar.

Sufragerie. Prânz.

Ion intră în sufragerie, unde Nina și alte 3 doamne în vârstă joacă rummy în tăcere. Se salută. Ion, volubil, întreabă cine câștigă. O femeie îi răspune că dna Popescu. Ion zice că,

dacă nu joacă pe bani, oricum nu contează cine câștigă, și iese.

Dormitor. Prânz.

Așezat pe pat, Ion scoate din pachet o cutie mică, de piele neagră, și o scrisoare. O citește atent. Deschide cutia și găsește o medalie stălucitoare. Se uită la ea. Ia din nou scrisoarea. Aude un zgomot și acoperă cu plapuma cutia, medalia și scrisoarea. Intră Nina, care ia ceva din dulap și iese iar.

Baie. Seară.

Ion, îmbrăcat în pijama, urinează. Trage apa. Scoate sticla de votcă din rezervor și, așezându-se pe marginea căzii, trage o dușcă. Stă pe gânduri. Scoate din buzunar cutia cu medalia și se uită la ea. O pune în piept și se ridică să se privească în oglindă.

Dormitor. Noapte.

Nina e în pat, citește o carte. Ion se bagă și el în pat. Pare îngândurat. Stă cateva momente pe gânduri, fără să facă sau să zică nimic. Îi spune că a primit scrisoarea, medalia de onoare - pe care o scoate din buzunar și i-o arată. Nina se uită curioasă la medalie. Ion continuă, ținând medalia în mână, spune că nu înțelege de ce, pentru că n-a făcut nicio faptă de vitejie în război. Nina se uită la el cu compătimire. Ion pune medalia pe noptieră. Nina stinge lumina de la noptiera ei și se întoarce cu spatele la el.

Asociația veteranilor. Birou.

Ion stă de vorbă cu o funcționară, care-i spune că nu e de competența lor, ține de MApN. Apare un alt veteran, din conducere, cu niște medalii în piept, care îl întreabă pe Ion dacă e membru al asociației. El spune că nu, i se propune să intre. Ion refuză, zicând că ce rost are, în problema lui asociația nu-l ajută.

Hol bloc. Dimineață.

Ion se pregătește să iasă din bloc. Se uită la cutiile poștale. Descuie una. Scoate o foaie de hârtie împăturită.

Citește textul tipărit mare: Vecine, nu uita să plătești întreținerea! Ion împăturește hârtia și o bagă într-o căsuță poștală la întâmplare.

MApN. Sală. Zi.

La o masă situată în centrul unei săli mărginite de ghișeuri, Ion scrie o cerere: să se investigheze ce e cu medalia. Merge la un ghișeu. Funcționara îi zice să aștepte răspuns acasă, nu se poate audiență, asta e metoda, cu cereri.

Dormitor. Noapte.

Nina doarme. Ion, pe spate, se gândește. Lumina noptierei lui e aprinsă. Brusc, Ion se lovește peste frunte. Se apleacă spre Nina: tu mai știi pe unde-s scrisorile pe care ți le-am trimis din război?

Hol intrare. Noapte.

Ion cotrobăie într-o debara plină de troace, ușa fiind ținută deschisă de o roată de mașină. Scoate un aspirator și-l pune pe hol, dispărând apoi în debara.

Sufragerie. Noapte.

Ion citește scrisorile, care sunt cu zecile într-o cutie de pantofi. A citit cam jumătate. Toate încep cu: Iubita mea, Nina.

Dormitor.

Ion intră în dormitor cu o scrisoare în mână. Aprinde lumina la noptiera lui. Se uită dacă Nina doarme. Se bagă în pat cu scrisoarea în mână. Citește din ea. Se foiește puțin, uitându-se cu coada ochiului la ea, încercând fără succes s-o trezească. Pune scrisoarea pe noptieră și ochelarii peste ea și se întoarce cu spatele la Nina.

Bucătărie.

Nina gătește. Apare Ion, îmbrăcat în pijama, cu scrisoarea în mână. Începe să citească: Iubita mea, Nina.

Nina îi aruncă o privire nemulțumită. Ion sare la pasajul care îl interesa: e vorba despre un eveniment din august 44,

când, împreună cu câțiva camarazi, a găsit un tun abandonat de nemți, încărcat, și au tras cu el.

Sufragerie.

Ion sună la Petre, camaradul lui din război. Vorbește cu Cristian, nepotul acestuia, care îi spune că Petre nu poate veni la telefon. Ion se precipită, ce are Petre, e tot supărat pe mine? Cristian îl liniștește: aparatul auditiv i-a fost furat.

Apartament administrator. Sufragerie.

Ion plătește o lună din cele 3 cu cât este dator la întreținere, ca să îi împrumute ADMINISTRATORUL (70) aparatul lui auditiv, fără baterii.

Apartament Petre. dormitor.

Ion vorbește cu PETRE (77) despre momentul din august 1944, când cei doi și un al treilea, aflați în patrulare, au găsit un tun abandonat de nemți, l-au încărcat și au tras cu el. Apoi au apărut niște nemți și ei s-au retras.

Ion nu-și mai amintește exact, Petre știe tot, moment de moment. Ion scoate sticla de votcă din buzunar și cei doi beau. Ion întreabă dacă e posibil să fi lovit ceva important cu obuzul tras. Petre îl întreabă de ce se gândește la evenimentele acelea, Ion evită răspunsul și, ca să scurteze discuția, îi ia aparatul auditiv.

Străzi în centru. Zi.

Ion coboară dintr-un autobuz aglomerat, strecurându-se cu greu printr-un grup de tineri gălăgioși. Unde erați în 44, când i-am alungat pe fasciști din țară, le aruncă el, învingător. Își așază hainele șifonate în autobuz, e îmbrăcat cu haină de iarnă, costum și pulover pe dedesubt. E foarte frig, i se vede respirația.

Ion se plimbă pe străzile din centru. E mândru și mulțumit, se uită în jur, zâmbind la lume și trăgând cu putere aerul rece în plămâni: totul e la locul lui pentru că el a tras cu tunul atunci, în 44.

Se oprește lângă un magazin cu vânzare la geam și cere o sticlă de băutură bună.

Bucătărie. Zi.

Ion intră în bucătărie, o vede pe Nina gătind. Îi zâmbește. Pe masă sunt două farfurii. Ion se urcă pe un scaun și ia din dulap niște farfurii "bune" și iese. Nina se uită după el, neînțelegând ce face.

Sufragerie. Zi.

Nina intră în sufragerie. Masa e așezată frumos, două tacâmuri și farfurii, pahare de vin și sticla pe care a cumpărat-o mai devreme. Ion nu e în cameră. Nina se așază, așteptând să vadă ce idee aiuristică i-a mai trecut prin cap lui Ion.

Ion intră pe ușa cealaltă. Se așază. Destupă sticla de vin (deschisă în prealabil). Toarnă.

ION: Nina, am nimerit ceva important când am executat foc, comandamentul lor sau ceva.

Se lasă pe spate mândru, îndreptându-și umerii, pentru ca haina să se dea singură la o parte, astfel încât ea să-i poată vedea medalia de pe pullover.

1. INTERIOR. DORMITOR ION - DIMINEAȚĂ (ZORI)

Un dormitor cu un pat de două persoane, care are câte o noptieră în fiecare parte. Restul mobilierului e format dintr-un dulap mare și o masă cu un scaun.

În pat, sub plapumă acoperită de un pled, se află ION I. ION și soția lui, NINA BĂIEȚAN.

ION pare să aibă peste 70 de ani, e nebărbierit de o zi și poartă un fes pe cap, de sub care se vede părul alb. NINA, parcă puțin mai tânără cu câțiva ani, are părul vopsit, un brunet vișiniu închis. După cum stau de îmbrăcați și înveliți, înțelegem că e frig în casă.

Prin fereastră se vede că afară se crapă de ziuă.

NINA doarme, stând pe spate. ION, pe o parte, cu spatele la ea, e treaz. Cu fața afundată în pernă, se uită la ceasul-radiou de pe noptieră: e ora 6.59.

TIC TACUL ceasului (alt ceas de pe noptiera Ninei - ceas cu steagul Canadei).

Brusc, începe să se audă O CEARTĂ de la vecinii de deasupra, o voce de bărbat și una de femeie, obiecte trântite și plânsul unui copil.

ION își ridică privirea spre tavan, oftând. NINA se ridică în șezut, uitându-se nemulțumită spre tavan, apoi se dă jos din pat și, închizându-și din mers capotul, merge lângă fereastră, unde este caloriferul. Începe să ciocănească în el cu verigheta, un gest ce transmite vecinilor că o deranjează gălăgia.

NINA se așază adormită pe marginea patului, căscând. Radioul cu ceas arată ora 7.00. Se declanșează alarma, radioul pornind.

RADIO SĂNĂTATEA

Aici Radio Sănătatea! Maxima zilei:
Cine mănâncă un măr pe zi...

ION se scoală cu greu din pat și rămâne așezat pe margine, oftând. Amândoi rămân așa pentru o vreme.

Radio Sănătatea continuă să se audă...

2. INT. BAIE ION - DIMINEAȚĂ (ZORI)

ION, cu vesta de lână peste pijamaua în dungi, ia un borcan mare de lângă WC și urinează în el. După ce termină, studiază atent conținutul. Îl varsă în WC și trage apa. Scoate din rezervorul de apă al WC-ului o sticlă de plastic de votcă. Ia o gură.

3. INT. BUCĂTĂRIE ION - DIMINEAȚĂ (ZORI)

NINA, în pijama și capot, îndepărtează o pânză neagră, care acoperă o colivie aflată pe frigiderul mic. Înăuntru este un peruș galben.

NINA pune un ibric de ceai pe foc. Dă drumul la cuptor și se așază pe un scaun de bucătărie lângă gura cuptorului, așteptând să fiarbă ceaiul.

ION OS

NINA, dai tu drumul la aragaz?

4. INT. SUFRAGERIE - HOL ION - ZI

ION vorbește la telefon, în timp ce pipăie cu mâna caloriferul.

ION

...Păi dumneata știi câte grade sunt în casă... Nu vă iau în niciun fel, vă vorbesc frumos... Dom'le, e frig, sunt cinci grade afară de mai bine de-o săptămână, adică stăm îmbrăcați cu haine groase pe noi, porniți încălzirea... Da' mata crezi că mie îmi place să te sun? E ca afară în casă... Vă rog eu frumos... La revedere.

Închide telefonul.

Intră NINA cu o cană de ceai în mână, pornește televizorul (Daewoo) cu telecomanda de pe masă și se așază pe canapea (la TV știri).

ION (CONT'D)

Am intrat puțin înăștia de la termoficare, și se rezolvă zilele astea...

NINA nu reacționează. ION se uită la ea...

ION (CONT'D)
Păi ce... ne jucăm aicea cu sănătatea
și viața oamenilor?

Sonerie de la intrare SUNĂ.

NINA se ridică. ION se uită după ea nemulțumit.

5. INT. HOL INTRARE ȘI SUFRAGERIE ION - ZI

NINA îi deschide POȘTAȘULUI (55 de ani), dl Izbășescu,
îmbrăcat în uniformă și cu chipiu.

POȘTAȘUL
Sărut mâinile, dna Băiețan.

NINA
Bună dimineața, domnu' Izbășescu.

POȘTAȘUL
De data asta, v-am luat de dimineață.

POȘTAȘUL scoate din geanta uzată de piele un teanc de bani și
un chitanțier.

POȘTAȘUL (CONT'D)
Zece, douăzeci, -zeci, -zeci,
cincizeci... O mie, două, trei, patru
mii, avem o dată cincizeci și patru
de mii, o sută, două, trei și patru
sute de leuți, vă rog.

NINA ia pixul pe care i-l întinde poștașul și semnează
chitanțierul, apoi, din bani, îi dă poștașului o mie patru
sute de lei.

POȘTAȘUL (CONT'D)
(luând banii)
Săru' mâna.

NINA
Și eu mersi.

Scoate din geantă o scrisoare și i-o dă Ninei.

POȘTAȘUL
Asta tot pentru dvs., vă rog.

Apare ION în spatele Ninei.

POȘTAȘUL (CONT'D)
Vă salut, domnu' ION.

ION
Bună dimineața.

NINA pleacă cu scrisoarea în mână.

POȘTAȘUL
Noi ne vedem pe șaișpe ale lunii, vă rog.

ION
Cum așa? Pe paișpe!

POȘTAȘUL
Nu... S-a schimbat I-ul pe șaișpe. Eu ce să vă fac, dacă sunteți la coada alfabetului?

ION
Nu sunt chiar la coadă, e ION, ce Dumnezeului! Ce fac ăia pe care-i cheamă cu X?

POȘTAȘUL
Da' nici nu sunteți că doamna, care e printre primii. Nu vă amărăți, că am și pentru dvs. ceva.

Începe să caute în geantă.

POȘTAȘUL (CONT'D)
Aveți o recomandată.

ION
Păi să-mi dați să semnez de primire.

Poștașul scoate dintre filele unei agende o recipisă (bon), apoi continuă să caute în geantă.

POȘTAȘUL
Numai puțin, vă rog.

ION a întins deja mâna după pix.

ION
De la cine e?

POȘTAȘUL
Este o scrisoare oficială.

Scoate un teanc de recomandate din geantă și le ia la mână.

ION
În ce sens oficială?

POȘTAȘUL
Nu o am.

ION
S-a pierdut.

Poștașul îi dă un bon lui ION.

POȘTAȘUL
Nu. Vă pun pe drumuri, domnu' Ion. Vă
duceți dvs. la oficiul poștal s-o
ridicați, cu bonul.

ION
Păi să-l semnez.

POȘTAȘUL
Îl semnați acolo. Sau mai bine vin
măine și vi-o aduc eu.

ION
Nu, domnu' Izbășescu, dați că mă
duc eu. Că m-ați și îngrijorat.
Oficială...

POȘTAȘUL
Da, e cu antet. Nu vă supărați pe
mine, am făcut o încurcătură și nu
mi-au dat-o fetele.

ION
N-are nimic, la revedere, domnu'.

POȘTAȘUL
Mersi și scuze. Să trăiți!

Își pune geanta pe umăr și pleacă. ION încuie ușa în urma lui.

6. INT. SUFRAGERIE ION - ZI

În sufragerie, mobila este veche și masivă: o masă mare în centru, cu cristal și 4 scaune cu spătar, două dulapuri, pe unul aflându-se televizorul, pe altul un radio mare, și o canapea extensibilă, acoperită cu o pătură, pe care ar putea dormi două persoane.

Având scrisoarea în mână, NINA citește așezată pe canapea. Intră ION. (Din off se aud știri TV.)

ION

Ai dat drumul la aragaz?

NINA nu răspunde. ION se uită la ea, apoi iese din cameră, îndreptându-se spre bucătărie.

NINA soarbe din ceai, citind scrisoarea. (La televizor: știri.)

ION revine în cameră, mâncând, de pe o farfurie, un măr tăiat cubulețe.

ION (CONT'D)

(mâncând)

E pornit aragazu'.

NINA nu răspunde, uitându-se nemulțumită la el. ION se așază lângă ea.

ION (CONT'D)

De ce nu te uiți și tu pe vizor,
dacă tot răspunzi? Dacă era
Leuneanu?

NINA nu răspunde, citind atentă scrisoarea. ION o urmărește, mâncând mărul...

ION (CONT'D)

Păi a fost Izbășescu, dar putea să
fie Leuneanu, n-ai de un' să știi,
nu?

NINA nu-i răspunde, ION mănâncă în continuare. Trage din când în când cu ochiul.

ION (CONT'D)

E de la Cornel scrisoarea?

NINA citește.

ION (CONT'D)

(mândru)

Și să știi că nu m-am uitat la
timbre. Adică e clar că e de la el,
că altcineva cine să ne scrie?

NINA nu-i răspunde.

ION (CONT'D)

Ce zice? E bine?

NINA îl ignoră.

ION (CONT'D)

Mă rog, dacă era bolnav pe pat, în
spital, Doamne ferește (bate în
lemn), nu mai stătea să scrie
scrisori, nu-i așa?

ION (CONT'D)

Da' de mine nu zice nimic?

NINA ridică ochii din scrisoare, uitându-se seriosă la el.
ION nu-i suportă privirea, ferindu-se de ea. NINA împăturește
scrisoarea astfel încât să nu se vadă decât un paragraf din
text, și i-o întinde să citească, însă nu lasă scrisoarea din
mână.

ION (CONT'D)

Tot puchinos scrie copilul ăsta,
măi, NINA, nu se măi învață
odată...

NINA îi dă ochelarii, ION îi ia și și-i potrivește pe nas.
Citește. NINA mănâncă din mărul lui ION. După un timp, NINA
retrage scrisoarea, îi ia ochelarii și citește mai departe.
ION ridică privirea stupefiat.

ION (CONT'D)

Cum adică dacă mai trăiesc?

7. INT. BUCĂTĂRIE ION - ZI

ION intră în bucătărie. Poartă un palton lung și pălărie (sau
șapcă de baseball cu Canada-proudly canadian) și are o sacoșă
maro.

ION

Mă duc la poștă și la piață. Am poftă de niște sfeclă. Să iau și sfeclă? O să iau un borcan de sfeclă, încerc să iau de la țărani. Dacă n-au, nu iau conservă, că zici că e furajeră. Nu e furajeră, că n-au voie, dar la gust, nu se poate mânca.

NINA nu-i răspunde, ocupată să taie o bucată mare de carne înghețată cu o baionetă. ION se uită la ea. Merge la un dulap, scoate un cuțit cu zimți și vine lângă NINA. Taie carnea în două cu cuțitul, spală baioneta, o șterge cu grijă și iese cu ea în mână din bucătărie.

8. INT. DORMITOR ION - ZI

ION intră în dormitor cu baioneta în mână. Deschide sertarul noptierei și scoate un toc de piele vechi, bagă baioneta în el și apoi o pune în sertar. Extrage niște bani din cartea de anatomie. Închide sertarul cu cheia.

9. EXTERIOR. STRĂZI CARTIER - ZI - MUZICĂ - GENERIC
SUPRAIMPRESIUNE

Văzut de sus, un grup de blocuri comuniste, înghesuite, gri, toate la fel. Singurele pete de culoare sunt graffiti-urile de pe pereți, având semnificații de neînțeles. Cerul e mohorât. E toamnă târzie sau început de iarnă, căci puținii copăcei care se văd sunt complet desfrunziți. Spațiile verzi sunt pline de gunoaie.

Străduțele labirintice sunt acoperite, din loc în loc, de bălți murdare. Trotuarele sunt blocate de mșini parcate, cele mai multe vechi, dar se remarcă undeva și un Mercedes nou.

ION așteaptă să traverseze șoseaua, printre mașini care trec cu viteză în ambele sensuri. ION încearcă să traverseze, dar revine în poziția inițială.

Oficiul poștal. După un timp, iese ION puțin derutat cu o scrisoare în mână. Își continuă drumul.

10. EXT. PARC CARTIER - ZI - MUZICĂ - GENERIC
SUPRAIMPRESIUNE

Un grup de bătrâni s-a strâns la o partidă de şah. ION, așezat pe o bancă, citește cu atenție scrisoarea primită.

Scrisoarea este o înștiințare cu antet de la Ministerul Apărării.

11. EXT. MINISTERUL APĂRĂRII - ZI - MUZICĂ - GENERIC
SUPRAIMPRESIUNE

ION, cu scrisoarea și punga de piață goală în mână, privește clădirea din fața lui. Clădirea uriașă, monument de arhitectură stalinistă, a Ministerului Apărării. Lângă intrare sunt două posturi de pază, unde se află doi soldați. (ION se aproprie de clădire.)

12. INT. MINISTERUL APĂRĂRII - ZI

O sală imensă, cu coloane de marmură și câteva ghișee, văzută de sus. În mijlocul sălii, o masă de lemn enormă, fără scaune. Câteva persoane sunt în dreptul unui ghișeu, altele stau lângă masă, completând cereri. ION intră și se îndreaptă, cu scrisoarea în mână, spre primul ghișeu, unde se află o FUNCȚIONARĂ în jurul vârstei de 35 de ani, cu o sarcină avansată.

Funcționara nu-i dă atenție, lucrează ceva, în timp ce mănâncă un covrig.

ION
Nu vă supărați, duduie...

FUNCȚIONARA nu-l bagă în seamă, își continuă activitatea.

ION (CONT'D)
Am primit adineauri o înștiințare
prin recomandată, cum că...

FUNCȚIONARA îi ia scrisoarea din mână.

ION (CONT'D)
...trebuie să primesc asta...

FUNCȚIONARA
N-aveați cum adineauri.

ION
Poftiți?

FUNȚIONARA se uită peste înștiințare.

FUNȚIONARA

Ion Ion.

ION

Da, Ion I. Ion.

FUNȚIONARA

N-ați primit-o adineauri, a fost trimisă săptămâna trecută.

ION

Azi a venit poștașul cu recomandata, doamnă.

FUNȚIONARA (SPRE O COLEGĂ)

Asta e altceva. Dvs. ați primit-o azi, noi am trimis-o când a trebuit.

(spre o colegă din spate)

Pușa? Îmi dai și mie, te rog, o medalie de aniversare, din dulapul al doilea, ăla alb, da.

FUNȚIONARA ia dintr-un sertar un teanc de decrete semnate și, dintre ele, îl alege pe cel cu numele lui ION ION.

ION

Doamnă, v-aș ruga să-mi spuneți și mie pentru ce exact anume se dau aceste medalii?

PUȘA (OFF)

În ăsta?

FUNȚIONARA

Ce, nu sunt?

FUNȚIONARA oftează și se ridică cu greu de pe scaun, ia o foaie de hârtie A4, îndoaie marginea și i-o dă lui ION.

FUNȚIONARA (CONT'D)

Mergeți la masă și scrieți... subsemnatul, CNP, domiciliul, am primit astăzi, data, una bucată medalie, așa, și vă semnați. Până terminați, vă aduc și medalia. Da?

FUNȚIONARA (SPRE PUȘA) (CONT'D)
Sunt, Pușa, sunt, nu le vezi tu... În
cutii sunt.

FUNȚIONARA închide ghișeul. ION, cu hârtia în mână, se uită
dezorientat în jur.

13A. EXT. BLOC ION - ZI

Privind în jos pentru a ocoli bălțile, ION merge încet pe
trotuar. Sacoșa maro din mână e plină de cumpărături. (Se
salută cu alți vecini de vârstă lui, ridicându-și pălăria.) Se
îndreaptă spre intrarea blocului și intră.

13B. INT. HOL BLOC ION - ZI

ION intră în holul blocului. Se uită la cutiile poștale
metalice, multora dintre ele lipsindu-le ușile. Descuie o
cutie poștală și scoate o foaie de hârtie împăturită.

ION citește textul tipărit mare: Vecine, nu uita să plătești
întreținerea!

O FEMEIE tânără (poartă ochelari de soare, semn că a fost
lovită în figură), având în brațe un copil care plânge, iese
din lift. ION se întoarce cu fața la cutiile poștale,
mototolește hârtia repede și o bagă în buzunar. Închide cu
cheia cutia poștală.

Punându-i mâna pe umăr:

FEMEIA
(în șoaptă)
Să ne iertați, vă rog eu mult.

ION
Pentru...?

FEMEIA
...Știți, pentru azi dimineață.

ION
Eh, așa-i la tinerețe...

FEMEIA trece mai departe, ieșind din bloc. ION o urmărește cu
privirea, scoate hârtia din buzunar și o pune pe cutia
poștală, apoi se oprește la avizierul pentru întreținere.

14. INT. SUFRAGERIE ION - ZI

ION intră în sufragerie. La masa acoperită cu o pătură groasă se află NINA și alte două doamne trecute de 70 ani, care joacă rummy.

ION

Bună ziua, stimatelor.

DNA POPESCU

Bună ziua, domnu' ION.

DNA PETRESCU

Bună ziua, vecine.

NINA nu răspunde. ION se uită la piesele etalate pe masă, cele mai multe fiind la NINA în față.

ION

Cine câștigă?

DNA PETRESCU

Eeee, parcă mata nu știi...

DNA POPESCU

Bine că te-am prins, domnu' ION, ca să nu mai telefonez. Vroiam să te deranjez c-o întrebare, cu tratamentul ăsta al meu pentru tahicardie, să mai iau sau nu metoprolol?

ION

Păi sigur că da, o pastilă de 100 mg dimineața și jumătate seara, înainte de culcare.

DNA POPESCU

Așa mi-a zis și doamna doctoră. Mulțumesc, domnu' ION.

ION

Cu plăcere, și altă dată.

ION se îndreaptă spre ușa care dă în holul ce duce în dormitor.

DNA PETRESCU

Da' mata de ce nu stai să joci
niciodată cu noi?

NINA

(spre Dna Petrescu)

Te etalezi sau o lași pe data
viitoare?

Uitându-se la NINA:

ION

Ehe, păi voi nici nu jucați pe
bani, ce să mă-ncurc?!

ION iese spre dormitor.

15 INT. DORMITOR ION - ZI

ION se așază pe pat. Scoate din plic o mapă și, din ea, o
scrisoare.

Citește atent, apoi mai scoate o altă cutie mică de catifea
neagră. O deschide și găsește înăuntru o medalie aurie -
Medalia de onoare, prinsă cu o panglică roșie. Se uită la ea.
Ia din nou scrisoarea și citește.

ION aude un ZGOMOT dinspre hol și acoperă cu pătura de pe pat
cutia, medalia și scrisoarea. Intră NINA.

ION

Măcar să mă inviți puteai, că oricum
nu joc.

NINA ia ceva din dulap și iese, ignorându-l.

ION așteaptă ca NINA să se îndepărteze și scoate medalia de
sub cuvertură, se uită din nou la ea.

16. INT. BIJUTERIE - ZI

Două mâini foarte îngrijite de bărbat țin Medalia de onoare.

Mâinile îi aparțin BIJUTIERULUI (45 de ani), care pune medalia
pe un mic cântar, apoi se uită la ea. ION urmărește atent
operațiunea.

Magazinul este mic, câțiva metri pătrați, o bijuterie-amanet de cartier.

BIJUTIERUL

E placată cu aur, cam 15 grame are.

ION

E mult?

BIJUTIERUL

E placată, nu mă interesează.

ION nu spune nimic, uitându-se la un anunț de pe perete, o hârtie albă pe care scrie mare, cu carioca neagră: 1g aur - 21.000 LEI.

ION

Vasăzică face vreo trei sute și ceva de mii?

BIJUTIERUL

Mata nu înțelege?

N-auzi că e placată cu aur?

Nu e din aur! Ce dracu!

ION

Și aur, cât are?

BIJUTIERUL

Nu știu, juma de gram.

Se aude CLOPOTELUL de la intrarea în magazin.

ION întoarce capul și vede intrând un bărbat tânăr, brunet, solid, îmbrăcat cu blugi și giacă de piele peste tricoul pe care strălucește un lanț mare de aur. ION întinde mâna să ia medalia.

ION

Da' ea așa, cu totul, cât ar valora?

Dându-i medalia înapoi lui ION:

BIJUTIERUL

Nu știu dom'le, am mai pățit eu așa cu veterani d-ăștia, și după a venit familia cu scandal, că are Alzheimer și nu mai știe ce face, și d-astea...

ION bagă medalia în buzunar și se îndreaptă spre ieșire.

17. INT. DORMITOR ION - NOAPTE

NINA e în pat, întinsă pe spate sub plapumă, îmbrăcată în pijama, peste care are un capot. Citește o carte la lumina veiozei.

Mâncând un măr tăiat cubulețe, ION intră și se bagă și el în pat. Aprinde veioza de pe noptiera lui. Ia o carte de anatomie de pe noptieră și începe să citească.

După câteva secunde, ION închide cartea și o pune la loc. Stă câteva momente pe gânduri. Se uită la NINA, care îl ignoră, absorbită de carte.

ION

Draga mea, a venit o înștiințare cum
că am primit o medalie.

NINA se uită la el, așteptând să continue.

ION (CONT'D)

Cu ocazia împlinirii a cincizeci de
ani de la încheierea celui de-al
Doilea Război Mondial și a victoriei
împotriva fascismului, mi se acordă o
medalie de onoare, care e placată cu
aur, cam 15 grame, și e 21.000 gramul
în oraș.

NINA îl privește neîncrezătoare.

ION (CONT'D)

Stai că ți-o și arăt, dacă nu crezi.

ION scoate din sertarul noptierei cutia de catifea cu medalia
și o batistă.

ION (CONT'D)

E foarte frumoasă și cutia, nu?
Stai numai să vezi medalia!

ION bagă batista la loc și deschide cutia, arătându-i NINEI
medalia. NINA scoate medalia din cutie și se uită la ea.

ION (CONT'D)

Acum, ce nu înțeleg e de ce mi-au
dat-o.

NINA dă să pună medalia la loc, ION i-o ia din mână și se uită la ea.

ION (CONT'D)

Adică scrie că e pentru fapte
deosebite de arme.

NINA îl privește ironic, zâmbind din colțul buzelor. Presat de privirea ei, ION pune medalia la loc în cutie și apoi cutia în noptieră.

ION (CONT'D)

Vroiam așa, să mă sfătuiesc cu tine,
ce părere ai...

NINA stinge lumina de la noptiera ei și se întoarce cu spatele la el.

18. INT. BAIE ION - DIMINEAȚĂ (ZORI)

ION, cu vesta de lână peste pijama în dungi, urinează în borcan. Privește conținutul borcanului atent, îl varsă în WC și trage apa. Scoate din rezervorul de apă al WC-ului o sticlă de plastic de votcă. Ia o gură.

Prin geamul mic al băii, se vede că afară se crapă de ziuă. ION se așază pe marginea căzii, îngândurat. Pune sticla de votcă pe mașina de spălat neautomată și scoate din buzunar cutia cu medalia. O deschide și se uită la ea. Continuând să o privească, o pune pe mașina de spălat, ia sticla și bea din ea, gânditor.

19. INT./EXT. HOL BLOC ION - ZI

ION se îndreaptă spre ieșirea din bloc, având o sacoșă goală în mână. Se oprește și se uită la cutiile poștale.

Observă ceva înăuntru. Descuie și scoate dinăuntru o hârtie A4 împăturită.

ION citește: Vecine, plătește întreținerea, că nu ne batem joc aici.

Din off, auzim, de pe scara blocului, voci și zgomote care se apropie. ION mototolește hârtia repede, închide cutia poștală cu cheia, pune hârtia mototolită pe cutia poștală

și vrea să iasă repede. Se răzgândește, ia hârtia mototolită înapoi și o bagă în buzunar, apoi iese.

20. INT. ASOCIAȚIA VETERANILOR/HOL ȘI BIROU - ZI

ION urcă pe o scară îngustă, în spirală, și se oprește în fața unei uși pe care se află o plăcuță: ASOCIAȚIA VETERANILOR SECTOR 6 BUCUREȘTI. Se uită la plăcuță, apoi intră.

Un mic hol, apoi o anticameră spațioasă, din care se deschid mai multe uși. În mijlocul camerei se află un birou la care stă ANGAJATA, trecută de 50 de ani, încă arătând bine, cochet îmbrăcată. În spatele ei, se văd mai multe dulăpioare cu hârtii, iar pe marginile camerei, lipite de pereți, sunt mai multe scaune cu spătar. În fața biroului sunt două scaune.

ION

Bună ziua, stimată doamnă. Aici este Asociația veteranilor?

ANGAJATA

Sigur că da, bună ziua, poftiți.

ION se apropie de biroul ei.

ANGAJATA (CONT'D)

Cu ce pot să vă fiu de folos, domnul meu?

ION

Cum să zic... În legătură cu medaliile acestea de onoare placate cu aur, care s-au acordat pentru război.

ANGAJATA

O, felicitări, felicitări!

ION

Ce vroiam eu să întreb e cine a hotărât sau cum s-au dat.

ANGAJATA

Nu știu ce să vă zic, stați să întreb, să nu spun o prostie.

ANGAJATA ridică receptorul unui telefon, învâрте discul o singură dată și vorbește. ION se așază.

ANGAJATA (CONT'D)

Alo, uite, nu mă descurc aici. Bine.

ANGAJATA pune telefonul în furcă. După două secunde, o ușă se deschide și intră un VETERAN trecut de 70 de ani, îmbrăcat cu costum și cravată și cu mai multe medalii în piept, inclusiv Medalia de onoare.

VETERANUL

Ordonați, dragă?

ANGAJATA

E în legătură cu niște medalii.

VETERANUL se apropie de ION și îi întinde mâna.

VETERANUL

Maior Damian C. Anghelescu, Divizia 3
vânători de munte.

ION se ridică.

ION

Să trăiți! Ion Ion.

Cei doi dau mâna. Apăsându-l ușor cu mâna pe umăr pe ION, ca să se reazeze pe scaun:

VETERANUL

Ia loc, ia loc. Pe doamna văd c-ai cunoscut-o deja. Spuneai ceva de o medalie, nu?

Arătând spre medalia din pieptul VETERANULUI:

ION

Da, medalia asta de onoare.

VETERANUL

Medalia de ordin în grad de cavaler.

ION

Așa, așa...

VETERANUL

Da, ce-i cu ea?

VETERANUL se așază lângă ION.

ION

Dvs. le acordați?

VETERANUL

Nu, domnule, Ministerul Apărării
se ocupă de asta. Noi ne îngrijim
de veteranii noștri.

ION se uită la pieptul VETERANULUI.

ION

Dvs. pentru ce ați primit, dacă
se poate întreba?

VETERANUL

În '41, la Sevastopol, sub foc
inamic din toate direcțiile de
artilerie și arme ușoare, am luat
hotărârea să distrug o cazemată
sovietică cu grenade, care cauza
pierderi importante în rândul
ostașilor noștri.

ION

Ați procedat bine.

VETERANUL

Datoria înainte de toate, asta e
deviza la vânătorii de munte.

Moment de tăcere.

ION

(ridicându-se)

Atunci, vă mulțumesc pentru...

VETERANUL

Stai așa, mata ești membru la noi,
la asociație?

ION

Nu sunt.

VETERANUL

(spre angajată)

Ginuța, dă-mi tu un formular de
înscriere din spate.

ANGAJATA se întoarce pe scaun și începe să caute într-un sertar.

ION
Nu vă deranjați.

VETERANUL
Nu e niciun deranj, d-aia suntem aici, ca să ne organizăm.

ION
Nu prea m-aș înscrie chiar acum.

VETERANUL
Cum așa, n-ai spus mata că ai luptat pe front? Ești de-al nostru, veteran, se poate?

Veteranul se uită după Ginuța, care caută haotic prin sertar. Este întoarsă cu spatele, în genunchi, cu fundul la cei doi...

VETERANUL (CONT'D)
Ce naiba faci acolo...

Retrăgându-se spre ușă:

ION
Eu cu medalia asta aveam nevoie și dacă ziceți că la Minister, atunci mă duc...

21. INT. SUFRAGERIE ION - NOAPTE

Așezați pe canapea, NINA și ION se uită la TV: reclame la detergentul ACE.

NINA se ridică și merge spre toaletă, ieșind din cameră.

SUNĂ telefonul.

NINA revine în cameră și răspunde.

NINA
Alo. Bună, mamă. Ce faci tu? Ce mă bucur să te aud! Are ecou, parcă.
E frig, dar ce să facem, așa e iarna.

ION dă televizorul mai încet, ca să audă convorbirea.

NINA (CONT'D)

Am primit, sigur c-am primit. Am citit-o de 10 ori de dorul tău... Sunt bine, Corneluș... Nu-mi trebuie, mamă, nimic, dacă știu că ești tu bine, sunt și eu... Și tu să-mi spui dacă îți trebuie bani, că pot să-ți trimit... Alo? Alo?

Legătura se întrerupe brusc. NINA pune receptorul în furcă și așteaptă în picioare lângă telefon să sune iar. Nu sună. NINA iese spre toaletă. ION dă televizorul mai tare.

SUNĂ telefonul mai lung...

ION se ridică și merge lângă telefon (se aranjează puțin, își aranjează puloverul, freza) și răspunde.

ION

Alo, cine e, vă rog?... Salut, Cornele... Nu e aici, e până la toaletă... Și cu mine de ce nu vorbești?... N-am fost securist, măi băiatule... Ce vorbești tu, sigur că mi-au propus. Lasă-mă, că și tu ai fost utecist. Alo? Degeaba ai stat în pușcărie, băiatu' tatii, că nu ți-ai băgat mințile în cap... Alo? Alo?

22. EXT. STRADĂ ÎN FAȚA MINISTERULUI APĂRĂRII - ZI

Clădirea Ministerului cu steagul României fluturând.

23. INT. MINISTERUL APĂRĂRII - ZI

Sală pe ale cărei margini se află mai multe ghișee. Câteva persoane sunt în dreptul câte unui ghișeu, altele stau lângă masă, completând cereri.

Stând în picioare la masă, ION scrie ceva pe o foaie de hârtie. Termină de scris și merge la ghișeu, unde se află FUNCȚIONARA. (Toată secvența, funcționara nu-l privește pe ION, scrie ceva pe biroul ei, în timp ce mănâncă.)

ION

Duduie, am scris... subsemnatul,

domiciliat, buletin, seria,
 numărul, vă rog să aveți
 bunăvoința de a
 analiza situația prin care mi s-a
 acordat Medalia de onoare de către
 Ministerul...

FUNCȚIONARA
 (întinzând mâna)
 Da-ți-mi cererea.

ION îi dă hârtia.

ION
 Nu pot să intru într-o audiență, să
 vorbesc...

FUNCȚIONARA
 De ce vreți să mă supărați acum?
 V-am mai explicat că nu se poate, că
 nu sunteți din structurile noastre.
 Ați scris cererea, acum așteptați
 acasă să vă răspundă comisia.

ION
 Dudaie, eu cred că s-a făcut o
 greșală.

FUNCȚIONARA
 Nu s-a făcut nicio greșală, eu am
 verificat de două ori lista cu
 medaliații. Mergeți acasă și, când
 vine răspuns, o să-l primiți.

ION
 Bine, duduie, atunci aștept. Sărut
 mâinile!

FUNCȚIONARA
 (ignorându-l)
 Următorul...

24. INT. DORMITOR ION - NOAPTE

NINA citește aceeași carte la lumina veiozei. Închide cartea,
 își pune ochelarii pe noptieră și stinge veioza.

ION, pe spate, se gândește. Lumina de la noptiera lui e aprinsă.

Brusc, ION se lovește peste frunte. Întorcându-se spre NINA:

ION
Scrisorile care ți le-am trimis eu
din război, tot în lada' mare-s?

NINA îl ignoră. ION se dă jos din pat, ia ochelarii de pe noptiera Ninei și iese din dormitor.

NINA se uită nedumerită după el.

25. INT. SUFRAGERIE / (CAMERA LUI CORNEL, CARE ACUM E DEPOZIT) ȘI HOL INTRARE ION - NOAPTE (MUZICĂ)

ION intră în cameră, venind de pe balcon, închide ușa, parcurge camera și merge pe hol. Aprinde lumina.

ION deschide ușa la debara, aprinde lumina și începe să caute înăuntru. Ușa debaralei se tot închide singură, așa că ION o proptește cu o roată de mașină. Continuând să caute înăuntru, scoate pe hol un aspirator vechi și intră în debara.

26. INT. DORMITOR ION - NOAPTE (MUZICĂ)

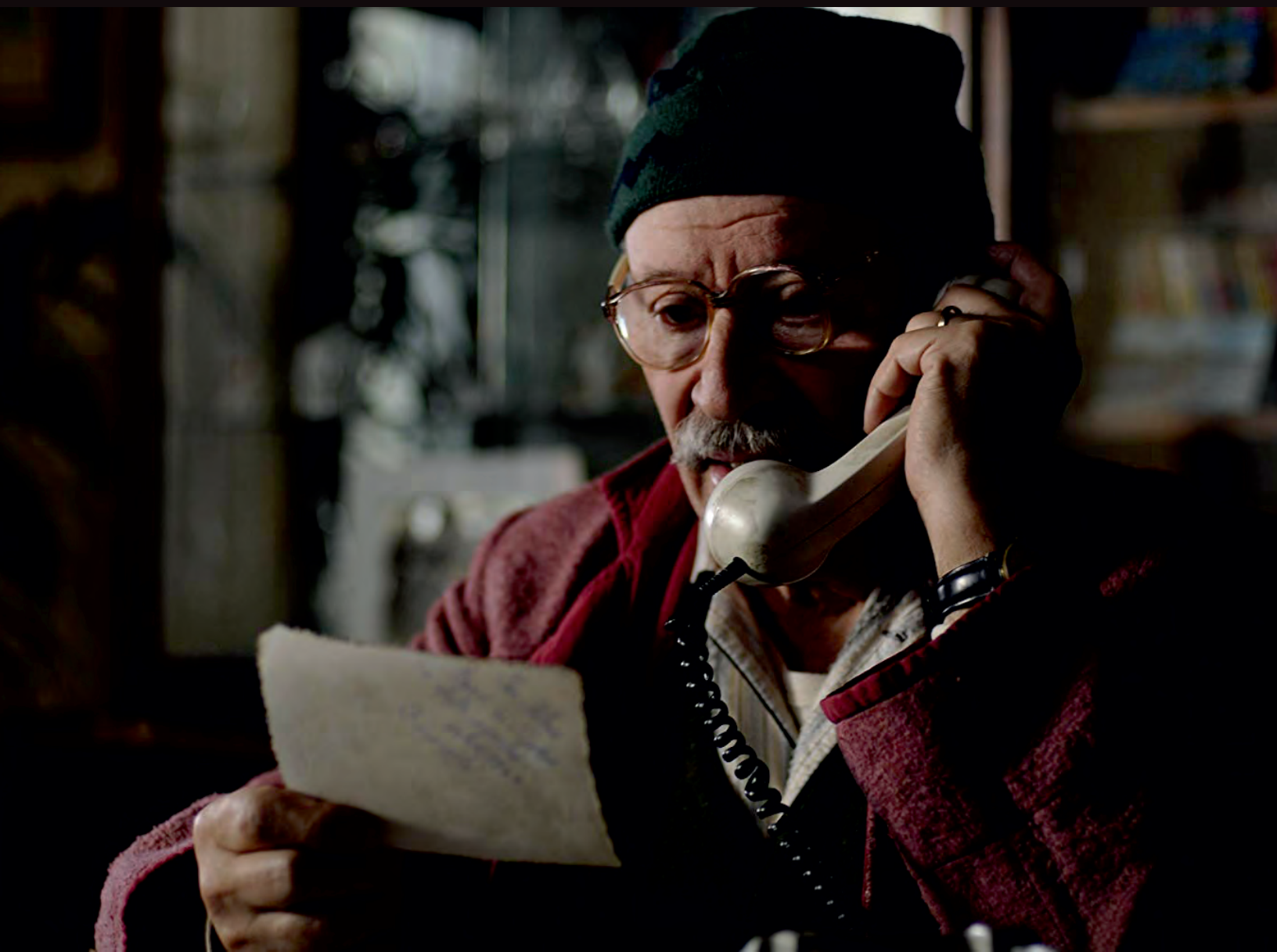
Se aude zgomotul puternic pe care îl face ION.

NINA dă ochii peste cap, oftează și își trage pătura peste față.

27. INT. SUFRAGERIE ION - NOAPTE (MUZICĂ)

ION stă la masă. La lumina unei lămpi, citește niște scrisori îngălbenite de vreme. Lângă el e o cutie de pantofi pe jumătate plină cu scrisori aflate în plic, poze din tinerețe, împreună cu NINA, cu Cornel când era mic, la mare etc., și, alături, un mic teanc de scrisori scoase din plicuri.

ION se uită nostalgic peste pozele de familie. O poză din război cu pușca cu baionetă, împreună cu Vasile și Petre (pozele din război sugerează, toate, o atmosferă degajată), o poză de la nunta cu NINA, apoi una cu Cornel singur, pionier, ION cu Cornel în brațe, sărutându-l (par fericiți), toți trei în vacanță...

ION se înduioșează și, brusc, pune pozele în cutie, ca și cum nu mai vrea să fie copleșit de emoție. Rămâne puțin pe gânduri, apoi începe să caute din nou printre scrisori...

ION dă pagina la o scrisoare și vedem, sub text, semnat: Ionuț
TE IUBESC - august 1944

ION pune scrisoarea în teanc și ia o alta din cutie. O scoate din plic și citește.

Deodată devine atent...

28. INT. BAIE ION - NOAPTE (MUZICĂ)

ION urinează. Trage apa. Scoate sticla de votcă din rezervor și, așezându-se pe marginea căzii, trage o dușcă. Stă pe gânduri. Scoate din buzunar cutia de catifea, o deschide și se uită la ea.

ION duce medalia la piept, ținând-o cu mâna, și se ridică să se privească în oglindă.

29. INT. DORMITOR ION - NOAPTE (MUZICĂ)

ION intră în dormitor cu scrisoarea. Aprinde lumina la noptiera lui. Se uită la NINA, care doarme pe mijlocul patului, cu fața la el.

Ceasul cu radio arată ora 3.15 dimineața.

ION se bagă cu grijă în pat, ca să nu o trezească pe NINA. (Pозиția e incomodă, își pune o mână deasupra capului, pe partea Ninei.) Se uită gânditor, apoi trage cu coada ochiului la NINA. (Parcă ar dormi la pieptul lui.)

ION se uită înduioșat la NINA. Întinde mâna și stinge lumina.

30. INT. BUCĂTĂRIE ION - ZI - DIMINEAȚĂ

NINA gătește. ION intră, îmbrăcat în pijama, cu ochelarii Ninei pe nas.

ION

Bună dimineața, Nina dragă.

ION ia un măr tăiat cubulețe pe o farfurie și mănâncă din el, așezându-se la masă. NINA se uită nemulțumită la el. ION

scoate scrisoarea din buzunar, o deschide și începe să citească:

ION (CONT'D)
Iubita mea Ninoșca, fiecare zi
trece atât de greu fără tine...

NINA se uită surprinsă la el.

SUNĂ la ușă lung.

ION se uită puțin speriat la NINA, ea se reîntoarce cu atenția la aragaz și acționează fără să-l bage în seamă pe ION.

SUNĂ iar lung la ușă.

ION lasă scrisoarea pe masă și iese în vârful picioarele.

După câteva secunde, ION revine.

ION (CONT'D)
(în șoaptă)
E Leuneanu.

Soneria SE AUDE iar.

NINA deschide sertarul cu tacâmuri, acesta zăngăne. ION îi aruncă o privire. NINA își vede de treabă, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

LEUNEANU (OFF)
Haideți, domnu' ION, deschideți, că
știu că sunteți acasă.

ION așteaptă, cu scrisoarea în mână, ca persoana de la ușă să plece. După câteva momente:

ION
Cred că s-a dus.

ION ia scrisoarea, se uită la ea și dă pagina. Începe să citească din ea.

ION (CONT'D)
Cum ți-am scris și pe 27 august,
sunt în patrulă cu Vasile și
Petre. Am primit pușcă nouă cu
baionetă și sper să nu se mai tot
strice. Mai devreme, am fost în

misiune pe lângă Universitate. Am auzit că se trăgea, dar undeva mai departe, nu am văzut niciun neamț. Se aude că se retrag și se termină și vin mai repede la tine. N-o să-ți vină să crezi ce lasă în urmă fașciștii: am găsit un tun al lor, și era pe deasupra și încărcat.

ION face o pauză, ridicând ochii din scrisoare și uitându-se la NINA, care e concentrată la mâncarea de pe foc.

ION (CONT'D)

Petre a văzut mai în jos o mașină cu nemți, care a venit și s-a oprit acolo, și Vasile a zis că, dacă tot e tunul încărcat, de ce să nu tragem după ei, așa că am tras. Nu știu dacă i-am nimerit, că erau departe și nu aveam binoclu. După aia însă, să vezi ce s-a întâmplat. Au apărut de acolo niște nemți și au început să tragă. Noi ne-am retras, că eram în recunoaștere și eram numai trei.

ION termină de citit și ridică ochii spre NINA.

ION (CONT'D)

Înțelegi ce vreau să zic?

NINA îl privește fără să pară că știe despre ce vorbește el.

ION (CONT'D)

Păi, măi, NINA, s-a dat o medalie d-asta de onoare pentru un buncăr distrus la Sevastopol. Deci, trebuie că și mie mi-au dat pentru treaba asta cu tunul.

NINA zâmbește ironică. ION ia scrisoarea, se ridică în picioare și vine lângă ea. Gesticulând cu scrisoarea în mână:

ION (CONT'D)

Altceva n-are ce să fie, ascultă-mă pe mine, c-am citit toate scrisorile. A ieșit adevărul la

iveală. Eu nu ți-am mai scris, că nu s-a raportat treaba cu tunul. Adică trebuia să fim în alt sector, tocmai pe lângă Cișmigiu, dar ne-am abătut puțin pe acasă pe la Vasile, care era din București, ca să mâncăm.

NINA se uită la el cu un amestec de mirare și ironie.

31. INT. SUFRAGERIE ION - ZI

Cu receptorul la ureche, ION formează un număr de telefon, în timp ce se uită într-o agendă veche.

ION

Alo? Bună ziua. Cu Petre, vă rog... Sunt Ion Ion, ne-am cunoscut în război... Da' de ce să nu vină la telefon, e tot supărat pe mine?... Păi și de ce nu poate să vorbească?... Păi atunci nu mai spune că nu poate, dacă poate... N-aude deloc? Că eu pot să vorbesc și mai tare!

(ridică tonul)

Așa e bine? Înseamnă că e ceva la timpan atunci, sau la urechea internă... Și n-are și el un aparat de-ăsta de auzit... Păi și-atunci care e problema?...

(rămâne cu gura căscată)

Păi și el a stat așa, să i-l fure din ureche?

32. INT. DORMITOR ION - ZI

ION cotrobăie prin sertarul notierei lui. Scoate cartea de medicină și extrage din teancul de bani 4 bancnote de 5.000 de lei. Închide sertarul cu cheia.

32. A. INT. APARTAMENT ADMINISTRATOR/SUFRAGERIE - ZI

ADMINISTRATORUL, dl Leuneanu (67 de ani), intră în sufragerie, urmat de ION.

ADMINISTRATORUL e îmbrăcat cu pantaloni de trening albaștri și un pulover portocaliu de lână, foarte larg. E corpulent, are o

chelie lucioasă și, la urechea dreaptă, se vede un aparat auditiv.

Pe un pat stă SOȚIA ADMINISTRATORULUI, o femeie de peste 70 de ani, cu tenul și părul alb, îmbrăcată într-o pijama roz deschis. Privește absentă la televizor.

ION

Sărut mâinile, doamnă.

SOȚIA ADMINISTRATORULUI dă din cap vag, fără să-și mute privirea de la TV. ADMINISTRATORUL se așază la o masă plină cu dosare și chitanțe și îi face semn să ia loc pe scaunul celălalt.

ADMINISTRATORUL

Eu am fost mai devreme și la mata la ușă.

ION

N-am auzit nimic. Ai sunat?

ADMINISTRATORUL

Păi sigur c-am sunat.

ADMINISTRATORUL deschide un dosar, ia de acolo trei chitanțe și i le pune în față lui ION.

ADMINISTRATORUL (CONT'D)

Am pregătit chitanțele.

ION

(foindu-se pe scaun)

Domnu' Leuneanu, cum să mă explic...

Am venit într-o problemă mai personală la matale.

ADMINISTRATORUL

Ziceți, domnu' Ion.

ION

Vroiam să te întreb dac-ai primit vreo scrisoare zilele astea.

ADMINISTRATORUL

Păi primesc tot timpul, că d-aia-s administrator. Acuma depinde și ce scrisoare.

ION

De la Asociația Veteranilor sau,
știu eu, de la Ministerul
Apărării?

ADMINISTRATORUL

De la ei chiar n-am primit, de ce
să mint?

ION

Și dacă ai primi o scrisoare de la
Minister, să zicem că te-au
avansat, ce-ai face ?

ADMINISTRATORUL

Păi, dacă e ordin scris, avansezi,
nu?

ION

Bine, domnu' Leuneanu.

ADMINISTRATORUL

Asta era?

ION nu răspunde.

ADMINISTRATORUL (CONT'D)

Hai, vecine, zi ce-ai pe suflet,
că doar nu locuim de ieri-
alaltăieri împreună.

SOTIA ADMINISTRATORULUI

E legat de Cornel?

Foindu-se pe scaun:

ION

Dom'le, nu mai aud.

ADMINISTRATORUL

De când?

ION

Poftim?

ADMINISTRATORUL

Zic, de când nu mai auzi.

ION

Să tot fie cam o săptămână.

Arătând spre aparatul auditiv din urechea lui:

ADMINISTRATORUL

Atunci îți trebuie o urechelniță
d-asta.

ION

Asta și ziceam... că poate mi-o
dai mata p-asta, să văd cum mă
descurc cu ea.

ADMINISTRATORUL

Păi n-o am decât p-asta.

ION

Atunci, asta.

ADMINISTRATORUL

Nu se poate, vecine, adică chiar e
o treabă intimă.

Moment de tăcere, se aude doar televizorul.

SOȚIA ADMINISTRATORULUI

Ce mai face, domne, Cornel?
Nu mai vine și el să-și vadă
părinții?

ION

El vrea sărăcuțu de el... dar nu-l
lasă ăia de la spital... tocmai
l-au avansat... e șef de secție
acu'!

SOȚIA ADMINISTRATORULUI

Și ăsta mic... cum îl cheamă?...

ION pare puțin încurcat...

SOȚIA ADMINISTRATORULUI (CONT'D)

...nepotu' dumitale...

ION (MÂNDRU)

Crește, ca dracii crește...
Cam atâtica trebuie să aibe...

ION arată cam ce înălțime trebuie să aibă nepotul.

ION (CONT'D)
...a învățat și alfabetul.
Vorbim zilnic la telefon, că mă
sună... dar... nu se compară cu față
în față.

Împingând chitanțele mai spre ION:

ADMINISTRATORUL
Vecine, hai, te rog eu, plătește-
ți
întreținerea.

ION
După ce că nu aud și cine știe ce
am, mata mă iei acu' cu
întreținerea.

ADMINISTRATORUL
Hai, domnu' Ion, măcar o lună.

ION
Poftim?

ADMINISTRATORUL
Să achiți măcar pe-o lună din
astea trei.

ION
Bine, domnu' Leuneanu.

Moment de tăcere, se aude doar televizorul. ION se uită la TV.

ADMINISTRATORUL
Îmi dai acu'?

ION
Îți dau, că-s om de înțeleș, da'
servește-mă și mata cu
urechelnița.

33. INT. APARTAMENT PETRE/BUCĂTĂRIE - ZI

ION și PETRE (72 de ani) stau de vorbă așezați la masă,
fiecare având în față câte o cafea și un pahar de coniac.

PETRE e îmbrăcat cu un trening vechi, sub care se vede un maieu decolorat, pe cap având un fes gri, pe care scrie SPORT. La o ureche se vede aparatul auditiv. ION are un costum vechi, fără cravată, și o vestă pe dedesubt.

ION toarnă (aproape că s-a terminat sticla) în două pahare un coniac cam incolor. Cei doi ciocnesc. Petre încă râde, semn că se distrează foarte bine.

ION

Măi, Petre, vreau să te întreb
ceva referitor la discuția de
adineauri.

PETRE

Deci stai așa, că nu m-am terminat cu
delegația cu domnii artiști. La Iași,
ne-a băgat pe toți la protocol, cu
primaru', cu adjunctu' lu' primu'
secretar... Să vezi mâncare, băutură
ca la nuntă... Și, spre dimineață,
vine-o tipă la mine și-mi dă un
bilet, zice, la 2 te aștept în parc,
la teatru! Zic: Hopa! Ia hai bă să mă
duc, că cine știe... Dau o labă-două
repede să țin mai mult, dacă e și... Mă
duc, aștept pe o bancă... Trecuse de 2,
2 jumate, trei, zic: asta nu mai
vine, și-n secunda aia... o mână pe
umărul meu. Mă întorc. Tipa, superbă,
într-o blană d-aia de nurcă. Zice:
Scuze de întârziere, da' nu știam cu
ce să mă îmbrac. (Face cu ochiul.)
Întelegi! Mergem la mașină și aia,
pac!, dă blana la o parte... Goală!

PETRE gesticulează și o descrie prin pantomimă pe femeia
dezbrăcată. ION se uită la el încruntat, dar, în același timp,
puțin curios.

PETRE (CONT'D)

Mă rog... Mă dezbracă de pantaloni,
mă sui pe ea și, când să-i infig
carasu... zice: Nu pot, că-s cu
blenoragie! Zic: Da' la cioc o
iei, da? Zice: Da, da' nu înghit!

PETRE începe să râdă de unu singur. ION îl privește tâmp.

PETRE (CONT'D)

Mă rog, începe asta să-mi lucreze
cariciu, frumos, ce să zic,
meserie... Ia un coi în gură, zic:
Ia-le pe amândouă. Zice (Petre
mimează cu gura plină.): D-abia l-
am luat pe ăsta. Hahaha! Și când
îmi vine, uit să-i zic. Da' nici
ea n-a zis nimic! Hahaha!

PETRE începe să râdă din nou de unu singur, începe să
tușească, se îneacă, tușește din ce în ce mai rău. ION îi dă
un pahar cu apă. PETRE îl bea și, încet-încet, se liniștește.

După un moment de liniște:

ION

Deci tu zici că am lovit mașina aia?

PETRE

(mai tușește puțin)
Dom'le, s-a executat foc în
condițiile care au fost, adică nu
s-au efectuat măsurători adecvate,
s-a tras, cum se spune, la ochi.
Deci, nu pot că să vin cu o
concluzie.

ION

Nu mai știi, ăia din mașină au
tras înapoi spre noi sau alții?

PETRE

Deci, după un interval de timp, cam
7-8 minute așa, s-au înregistrat
inamici de tip infanterie, în număr
superior, la ora 14.00 am raportat la
Universitate. Înțelegi? Adică nu erau
tot primii, că nu încăpeau toți într-
un singur vehicul.

ION

Deci au venit alții, de unde am
tras noi.

PETRE

Ce dracu', te-ai ramolit în halul
ăsta, că nu mai ții minte ce faci?

ION

Mă tot gandesc că trebuia să raportăm evenimentul. Dacă ne ia la întrebări de la Minister?

PETRE

S-a raportat, dom'le, de către subsemnatu', pe cale ierarhică, că nu e nimic de raportat!

ION

Deci n-ai primit vreo scrisoare de la Asociația Veteranilor sau de la Ministerul Apărării?

PETRE

N-am primit, ce scrisoare să primesc?

ION

Știu eu, cu vreo înștiințare, ceva?

PETRE

Da' ce, tu ai primit?

ION

Păi tocmai d-aia întrebam, că dacă n-ai primit tu, de ce să primesc eu?

PETRE

Corect.

ION

Măi, Petre, eu tot stau și mă gândesc. Dacă n-am lovit mașina aia, ceva tot am lovit, că undeva trebuia să ajungă obuzul, corect?

PETRE

Corect.

ION

Și acum vin și zic: nemții erau pe fugă, că d-aia au și abandonat tunul cu tot cu obuz, că erau în grabă. Și-atunci la ce s-au mai întors înapoi ca să ne atace?

PETRE

Păi cum de ce, dacă am executat foc
la adresa lor?

ION

Eh, uite aici vroiam să te aduc.
Deci nu veneau ei înapoi degeaba,
adică dacă se trage, pleci, nu vii
spre într-acolo. Trebuie că i-am
lovit unde-i durea mai rău.

PETRE

Dom'le, din datele care le-avem la
îndemână, eu...

ION

Unde le era mai greu, acolo i-am
nimerit.

PETRE

Nu pot ca să spun că da sau că nu.

ION

Eu zic că da.

PETRE

Eu te suspectez... De ce mă întrebi
tu tocmai despre aceste incidente,
care nu s-au raportat la comandant
prin omisiune?

Uitându-se la ceas:

ION

Ia uite, s-a și făcut două.

ION se ridică.

PETRE

Dom'le, cine te animă pe tine din
spate, ca să mă cercetezi cu
întrebări?

ION îi ia lui PETRE aparatul auditiv din ureche.

ION
(tare și explicit)
Ne mai amintim și noi de când eram
tineri. Așa, să iau și asta, să nu
uit.

34. INT. METROU ÎN MERS - ZI - MUZICĂ

ION se află într-un metrou aglomerat. Peste costum, are haină de iarnă cu care l-am mai văzut îmbrăcat și poartă palaria cunoscută. Lângă el e o GOSPODINĂ corpolentă, trecută de 50 de ani, cu două sacoșe pline în mâini.

UN GRUP DE PATRU LICEENI, trei băieți și-o fată. Sunt veseli și gălăgioși, îmbrăcați cu blugi și gece colorate, n-au nicio grijă și, deși metroul e aglomerat, își aruncă un rucsac de la unul la altul. Unul dintre liceeni este plin de cercei în nas, ureche, buză etc.

ION se uită cu privirea fixă la liceeni, dar parcă privește prin ei. Pare gânditor.

35. INT. METROU UNIVERSITĂȚII - ZI - MUZICĂ

Ușile metroului se deschid și ION iese împreună cu mulți alți călători în stația aglomerată.

Depărtându-se de metroul care părăsește stația, ION își așază hainele șifonate din cauza aglomerației. Se îndreaptă prin mulțime spre ieșire. Este foarte multă lume.

36. INT/EXT. - METROU UNIVERSITĂȚII - ZI - MUZICĂ

ION stă înghesuit pe scările rulante. E foarte frig și i se vede respirația.

În spatele lui, vedem multe reclame luminoase. Înghesuială mare. Agitație, claxoane, trafic infernal, bară la bară...

Vreme mohorâtă, pare a fi în amurg. Chiar plouă ușor.

ION merge pe Bdul Magheru, apropiindu-se de Universitate.

Trece pe lângă magazine elegante și fațade de bloc acoperite de reclame la mașini, uitându-se derutat în jur.

Așteaptă la semafor, pentru a traversa spre statuia lui Mihai Viteazul. Se face verde și traversează. O mașină care vrea să facă dreapta îl claxonează. ION se oprește, pentru a o lăsa să treacă.

ION se îndreaptă spre statuia lui Mihai Viteazul. Lângă ea este un VÂNZĂTOR (27 de ani), care are în față o mäsută pliantă, pe care sunt expuse CD-uri piratate cu jocuri și filme.

ION se oprește lângă statuie, ridicând privirea spre ea pătruns de emoție: călare pe cal și îmbrăcat în armură, domnitorul are ridicată mâna în care agită victorios securea.

ION trage cu putere aerul rece în plămâni, părând mândru și mulțumit. Se uită în jur, zâmbind la lumea care așteaptă în stația de autobuz.

ION
(spre vânzător)
E bine.

VÂNZĂTORUL se uită mirat la ION.

ION (CONT'D)
S-au dat lupte grele aici...

VÂNZĂTORUL
Știu, tataie, c-am fost și eu.

ION
Unde să fii?

VÂNZĂTORUL
Mata, nu zici de optzeșnouă?

ION
Ce știi tu...

37. INT. BUCĂTĂRIE ION - ZI

Întuneric. Se deschide ușa de la intrarea apartamentului. Prin geamul sablat, îl vedem pe ION, care a aprins lumina în hol.

ION deschide ușa la bucătărie, aprinde lumina, se uită în jur, căutând-o pe NINA. Revine în hol, lângă cuier, și se descalță.

ION
Nina!

NINA nu răspunde. ION intră în sufragerie, aprinde lumina și se întoarce în hol. Se dezbracă de haina pe care o pune în cuier.

Merge s-o caute pe NINA în dormitor și baie, apoi revine și intră în bucătărie.

Pe masă e mâncarea gătită de NINA și două farfurii din seturi diferite. ION se așază pe scaunul de la masă, se uită scurt la ele, apoi gustă din mâncare. Stă puțin pe gânduri. Se ridică, parcă i-a venit o idee, trage un scaun și pune o foaie de ziar pe el.

ION se urcă pe scaun și ia din dulap niște farfurii ambalate în ziare și le pune pe masă. Începe să le dezpacheteze. Ziarele cad pe jos. Farfuriile sunt de porțelan, cu fir auriu.

ION iese cu ele în mână și intră în sufragerie, de unde auzim un clinchet de vase, dulapuri deschise, închise, clinchet de pahare etc.

Se deschide ușa la intrarea apartamentului și apare NINA, care se oprește în hol și se uită nedumerită la ce face ION în sufragerie. NINA începe să se dezbrace de haină, pe care o pune în cuier. Se descaltă și intră în bucătărie. Se uită la dulapul deschis și la ziarele de pe jos. Le ridică și le pune înapoi în dulap, pe care îl închide. (Face ordine după ION, oftând.)

NINA iese din bucătărie, mai aruncă o privire spre sufragerie, apoi se îndreaptă spre dormitor. (Din Off se aud în continuare zgomote din sufragerie.)

38. INT. SUFRAGERIE ION - ZI

Masa e așezată frumos: o față de masă, două tacâmuri și două farfurii frumoase cu fir auriu, două pahare de vin și o sticlă de vin. ION nu e în cameră.

NINA, îmbrăcată în capot de casă, îl așteaptă pe ION la masă, cu mâinile încrucișate pe piept.

ION intră cu niște platouri cu mâncare, pe care le pune pe masă. E îmbrăcat în costum. Se așază. Scoate cu mâna dopul de la sticla de vin. Toarnă în pahare. Ia paharele și îi da unul NINEI. Ridicând paharul și ciocnind:

ION

Ninoșca, dragă, te anunț oficial
că, în data de 25 august '44,
orele aproximativ 12.35, am
executat foc din zona
Universității pe direcția
ora 14, lovind în plin, unde erau
mai vulnerabili fasciștii,
respectiv comandamentul lor.

ION se lasă pe spate mândru, îndreptându-și umerii, pentru ca
haina să se dea singură la o parte, astfel încât NINA să-i
poată vedea Medalia de onoare de pe pulover.

ION soarbe mândru din pahar, în timp ce NINA, cu paharul în
mână, se uită mirată la el.

39. INT. DORMITOR ION - DIMINEAȚĂ (ZORI)

ION și NINA dorm acoperiți cu o plapumă, peste care se află
cuvertura de pat.

Prin geam, se vede că se crapă de ziuă.

Radioul cu ceas arată ora 7.00. Se declanșează alarma, pornind
radioul.

NINA strănută. ION se trezește buimac. NINA strănută din nou.
ION se întoarce spre ea și o vede trăgându-și nasul.

ION iese din așternut și rămâne un timp așezat pe marginea
patului.

NINA are frisoane, sub plapumă. ION întinde mâna, ca să i-o
pună Ninei pe frunte. NINA se încruntă spre el și ION ezită,
apoi își retrage mâna.

ION

Tu ai frisoane, draga mea, ai
temperatură mare.

NINA îl privește încruntată și nu se poate opri din tremurat.

ION (CONT'D)

Ce mai, ai temperatură. Lasă-mă să te
învelesc mai bine. Să-ți pun o
pătură.

NINA nici nu-l aprobă, nici nu-l dezaprobă.

ION se ridică din pat, merge spre șifonier, de unde scoate o pătură și o așterne peste NINA.

ION (CONT'D)

Așa e că ți-e mai bine?

NINA tace și închide ochii, continuând să clănțene din dinți.

40. INT. HOL BLOC ION - ZI

Îndreptându-se spre ieșire, ION, cu Medalia de onoare în piept, îl vede pe SORIN (25 de ani) la intrarea blocului, chinuindu-se, cu un copil în brațe (același pe care l-am văzut cu femeia care și-a cerut scuze lui ION), să scoată căruciorul pe ușă.

BĂRBATUL

Să trăiești, nea ION.

ION

Bună ziua, Sorinele. Ia uite, mergem în parc?

ION îi ține ușa bărbatului, în așa fel încât să iasă în evidență Medalia de onoare din pieptul lui.

BĂRBATUL

Da.

ION

Parcă ieri era când te ducea pe tine maică-ta, Dumnezeu s-o ierte, și cu nea Tomiță.

BĂRBATUL iese cu copilul și căruciorul.

ION observă ceva pe cutia poștală. O hârtie albă, decupată și lipită cu scoci, pe care scrie mare: RĂU PLATNIC! (Pe alte câteva cutii, aceeași hârtie, dar pe care scrie RESTANT!)

ION, mult mai sigur pe el, fără să se uite în jur dacă îl vede cineva, chiar zâmbind ironic, dezlipește hârtia de pe cutia poștală și o bagă într-o cutie pe care scrie mare Administrație.

41. INT. TERMOFICARE - ZI

O cameră mare, cu pereți atinși de igrasie, plină de țevi și cazane ruginite, din care scapă aburul.

ION (cu medalia în piept) stă de vorbă cu MAISTRUL COPIL (40 de ani), care îl ascultă stând sprijinit de un perete. BĂRBATUL este scund, slab, cu mustață, îmbrăcat într-un halat albastru și având o bască de aceeași culoare pe cap.

ION

Deci așa a fost, pe scurt, cum am distrus noi comandamentul hitleriștilor în '44. Restul îl știi și mata: nemții au fost alungați din țară tot cu lupte grele, că altfel nu se poate, și până la urmă au capitulat.

MAISTRUL

Interesant, ce să zic, eu pe partea asta de istorie nu mă pricep, doar așa, ce mă mai uit la Teleenciclopedie.

Uitându-se la o instalație:

ION

Și mata zici că rotorul ăsta e buba?

MAISTRUL

Așa v-am zis și la telefon, nu?

ION

Bine, nu merge rotorul, am înțeles. Altceva vreau eu să știu: cine trebuie să-l repare sau să monteze unul nou?

MAISTRUL

Eeee, păi aici e poveste lungă...

ION

Nu mă grăbesc, că doar d-aia am venit, să rezolvăm.

MAISTRUL

Păi ați venit că ați vrut. De rezolvat, mai stăm. Stăm cu ele așa de pe vremea răposatului, și le tot cârpim și le facem.

ION

Păi da' nu merge, eu v-am zis: am
paișpe grade în casă. Și eu n-am
nimica, că sunt călit: viața,
frontul, sunt obișnuit cu frigul, dar
soția nu face față...

MAISTRUL strânge a regret din umeri. ION privește instalația
ca și cum privitul în sine ar rezolva situația.

ION (CONT'D)

Deci de-aicea e buba.

MAISTRUL

N-are putere.

ION

Eu să știți că n-am niciun scrupul.
Mie să-mi spuneți unde să mă duc și
la ce uși să bat, și mi-ți-i calc, că
nu mi-e rușine! Nu se poate să țină
oamenii în frig și-n paișpe grade...

MAISTRUL

Eu să vă spun un secret. Dvs. vă
duceți și faceți cum știți...

ION

Păi nu se poate, mai și plătim. Măcar
dacă plătim, să știm și ce!

MAISTRUL

Așa e. Și să știți, și dacă schimbă
rotorul și pun aicea mama rotorului,
noi avem pierderi pe traseu, domnu'
Ion. Știți la cât pleacă de la noi
agentul termic?

ION așteaptă răspunsul.

MAISTRUL

La nouăjșase de grade. Știți la cât
ajunge la dvs. și nu numai la dvs.?

ION

Păi îl văd. La paișpe grade.

MAISTRUL

E, nici chiar așa. La treizeci și cinci de grade. Ce să ne mai discutăm și să ne mai cu rotorul, și cu motorul, și cu... Sunt țevile dezgropate, neizolate. Cu cine să vorbești? Trebuie toate înlocuite, puse noi și rezolvat... Știți cu cât pleacă agentul termic, în ianuarie să zicem, când la dvs. în casă sunt 25 de grade?

ION se uită tâmp, n-are idee.

MAISTRUL (CONT'D)

Să vă mai spun?! Nu vă mai spun. D-aia plătiți de vă sare basca din cap...

ION

Păi și amărății de noi ce facem?

MAISTRUL dă din umeri.

ION (CONT'D)

Mi-aș pune și eu aerotermă, dar mă usucă când vine curentul.

MAISTRUL

Eu ce să vă zic. Faceți ce-i zic și lui nevastă-mea. Pune și tu, dragă, o laibărică mai groasă, stai cu șosete, asta-i viața...

42. INT. DORMITOR ION - ZI

NINA stă întinsă în pat, pare a fi răcită rău. ION intră (cu medalia în piept) îmbrăcat de stradă, cu o farfurioară pe care se află o cană aburind cu ceai și o pastilă. NINA ia farfurioara.

ION

Bei ceaiul și ieși și aspirina, îmi transpiri bine-bine, și să vezi cum iese răceala.

NINA soarbe din ceai, fără să ia aspirina.

ION (CONT'D)
Ia și aspirina, Ninoșca.

NINA mai ia o gură de ceai.

ION (CONT'D)
De ce nu iei aspirina?

NINA pune farfuria pe noptieră.

Moment de tăcere.

ION (CONT'D)
E frig, nu ?

NINA nu-i răspunde. ION îi pune delicat mâna pe frunte, să-i ia temperatura.

ION (CONT'D)
Lasă, că dauăștia drumul la
căldură azi-măine.

NINA nu răspunde.

ION (CONT'D)
Aș putea să mai aerisesc
caloriferele, să fie.

ION își dă paltonul jos.

ION (CONT'D)
Măi, Nina, dar chiar așa, după
șase ani ție tot nu ți-a trecut?
Să știi că, dacă nu vorbești cu
mine, eu nu te mai înțeleg.

NINA îl privește oarecum indiferent.

ION (CONT'D)
Eu am întors-o pe toate fețele.
Cum era să-l las să fugă din țară
ca ultimul nenorocit?

ION ia de pe pat cartea pe care înțelegem că o citea NINA.

ION (CONT'D)
Dacă mai avea un an răbdare, ai
văzut: a venit revoluția și putea să

plece ca omul. Nu prostii și
ilegalități.

NINA clatină din cap.

ION (CONT'D)
Ce? Nu zic bine? Și atunci de ce nu-
mi vorbești ?

NINA nu răspunde.

Momente de tăcere.

ION deschide cartea și începe să citească de undeva de la
sfârșitul cărții.

ION (CONT'D)
Michelle se înt...(pronunță greșit)

NINA
(îl corectează)
Michelle!

ION o privește surprins, apoi continuă să citească...

ION
Michelle se întoarce spre el. Avea
lacrimi în ochi și arăta mai
frumoasă decât oricând. Nu am
putut să-ți spun că e copilul tău,
mi-a fost frică să nu crezi că-ți
cerșesc sentimentele, spuse ea cu
o voce tremurătoare.

ION ridică ochii din carte, privind-o zâmbitor pe NINA, care
n-are nicio reacție.

ION (CONT'D)
Îți place cum îți citesc așa,
Ninoșca?

NINA
Ce să mai citești, dacă mi-ai spus
cum se termină?

43. INT. SUFRAGERIE ION - NOAPTE

Acoperită cu pătura care stătea pe pat, NINA se uită la TV, la
o telenovelă.

ION intră dinspre camera lui Cornel și se așază lângă ea. ION se uită la NINA, care urmărește serialul.

ION
Ninoșca, știi că zâmbetul tău e ca al
unui copil?

NINA se uită la el mirată.

ION (CONT'D)
Da, așa e. Și mergi ca o căprioară
mică, când pășești așa parcă...

NINA își dă jos ochelarii, se ridică și iese din cameră, lăsându-l la jumătatea frazei.

ION își pune ochelarii ei pe nas și scoate o scrisoare din buzunar. Citește repede din ea, pentru a-și reîmprospăta memoria.

44. INT. TOALETĂ ION - NOAPTE

NINA scoate din bazinul WC-ului sticla de votcă și ia o gură mare, rămânând în picioare. Se strâmbă, pare că nu-i place băutura.

NINA pune puțină apă în sticlă, înșurubează dopul și bagă sticla la loc în bazin.

45. INT. SUFRAGERIE - HOL INTERIOR - NOAPTE

NINA iese dinspre bucătărie, trece prin hol și intră în dormitor. ION bagă repede scrisoarea în buzunar și așteaptă să vină NINA. Dezamăgit că NINA nu se întoarce, stă așa de unul singur, uitându-se la TV. (În hol) auzim din off cum telenovela continuă la TV.

46. INT. HOL INTRARE ION - DIMINEAȚĂ - ZI

Sună cineva la ușă.

ION iese din dormitor în pijama, îi deschide POȘTAȘULUI.

ION
Bună dimineața, domnu'.

POȘTAȘUL

Toată stima, domnu' Ion. Pensioara și
o scrisorică oficială de la
Cotroceni.

Caută în geantă, extrage o scrisoare și i-o dă lui ION.

ION

O fi de la președinte?

POȘTAȘUL

Așa se pare. Semnați-mi și mie aici,
vă rog.

Îi întinde un pix cu care semnează ION, apoi începe să numere
banii. ION începe să studieze scrisoarea, dar, fără ochelari,
nu vede prea bine scrisul.

POȘTAȘUL (CONT'D)

10 mii, 20 de mii, 30, 40, 50, 51,
52 și ... (scotocește în geantă)
100, 200... trei sute, nu mai am. Și
felicitări pentru medalie.

ION

Dom'le, mulțumesc.
Aveți o mie, că vă dau eu 500?

POȘTAȘUL se scotocește în geantă.

POȘTAȘUL

O mie, o mie, o mie...

Ehe... Se vede c-ați fost contabil la viața dvs.

ION

De luna viitoare, o să înceapă să se
reflecte în pensie.

POȘTAȘUL

Ce?

ION

Medalia asta a lor.

POȘTAȘUL caută în continuare. ION începe din nou să se uite la
scrisoare.

POȘTAȘUL

Eu zic c-o să se reflecte, dar în februarie, martie.

ION

Păi nu primesc spor de veteran?

POȘTAȘUL (SE CAUTĂ ÎN CONTINUARE)

Nici o mie nu mai am.

ION

Hai, lăsați așa, domnu'.

POȘTAȘUL

Mulțumesc.

POȘTAȘUL îi întinde pensia. ION ia banii.

POȘTAȘUL (CONT'D)

Ați fost și v-ați interesat? Cât e pensia de veteran?

ION

Păi cât e, nu vine automat?

POȘTAȘUL

Ce automat? Vedeți că la plafonul dvs. de pensie, s-ar putea nici să nu fie prea mare.

ION

Da?

POȘTAȘUL

Mergeți și vă interesați.

ION bagă banii în buzunar și începe să rupă plicul scrisorii.

ION

La Casa de pensii, da?

POȘTAȘUL

Sigur. Și vă spun ei când.

ION

La revedere, domnu'.

POȘTAȘUL

Sănătate.

ION îi închide ușa în nas. Începe să deschidă scrisoarea...

47. INT. DORMITOR ION - ZI

NINA doarme. ION pune banii în sertar, apoi se întinde în pat cu veioza aprinsă, citește surâzător scrisoarea. Trage cu coada ochiului la NINA. Se foiește puțin în pat, încercând s-o trezească, dar fără succes.

ION ia radioul cu ceas de pe noptieră și potrivește alarma să sune. E 7.52.

Radioul Ceas SUNĂ. Radio Sănătatea...

NINA se trezește. ION se preface că citește scrisoarea.

ION
Bună dimineața, Ninoșca.

NINA îl ignoră și coboară din pat, îndreptându-se spre ușă. Fluturând scrisoarea:

ION (CONT'D)
În caz că ești curioasă,
scrisoarea e pentru mine, de la
domnul președinte.

NINA îi aruncă o privire peste umăr, surprinsă, apoi iese.

ION (CONT'D)
PREȘEDINTELE țării!

48. INT. BUCĂTĂRIE - ZI

ION, îmbrăcat în pijama, stă la masă, în bucătărie. Are în față un joc de șah început și, lângă el, plicul primit de la poștaș. Aragazul este pornit. Prin geam, se vede că afară se crapă de ziuă.

NINA intră și îndepărtează pânza de pe colivie. ION mută o piesă, apoi privește atent tabla de șah. NINA pune un ibric pe foc, ca să pregătească ceaiul.

NINA
Și ce-ți scrie președintele?

ION nu ridică privirea de pe tabla de șah. NINA se întoarce spre el:

NINA (CONT'D)
Ziceai ceva de-o scrisoare.

ION, în aceeași poziție, cu privirea la tablă:

ION
Vreau să știu de ce nu vorbești cu mine.

NINA
Știi de ce.

Întorcându-se spre ea:

ION
Păi, măi Nina, și ăștia de deasupra nu se ceartă toată ziua bună ziua.
Uite, azi, au stat cuminți. Tu de ce trebuie să nu vorbești tot timpul cu mine?

NINA nu răspunde.

ION (CONT'D)
Măcar invită-mă și pe mine la rummy.

NINA nu-i răspunde. ION mută o piesă...

ION (CONT'D)
Vineri suntem în 4, nu?

NINA nu răspunde.

Momente de tăcere.

NINA
Ai de gând să-mi zici ce e cu scrisoarea?

ION
Eh... Cum te-ai simți tu acum, dacă nu ți-aș răspunde ?

NINA se uită la el.

NINA

Am luat deja aspirină, d-aia nu mai
iau încă una. O să dea mâine drumul
la căldură... Uite că n-au mai dat...

ION

Ți-am zis că mă ocup, da?

NINA

Nu trebuia să te bagi tu în viața
lui. Ce e de vorbit ?

ION oftează, NINA iese cu cana de ceai în mână.

ION se ridică, deschide frigiderul și se uită înăuntru. Ia
sticla de vin și umple jumătate de pahar, apoi pune sifon
dintr-o sticlă de plastic de 2 litri.

49. INT. TOALETĂ ION - ZI

ION scoate sticla de votcă de plastic din bazinul WC-ului și
toarnă în pahar, apoi ia paharul cu spriț de pe mașina de
spălat și iese cu ambele din baie.

50. INT. SUFRAGERIE - ZI

ION revine în camera de zi cu cele două pahare.

ION

Suntem invitați la domnul
președinte vineri seara, la o
ceremonie oficială în cinstea
războiului.

Îi dă un pahar NINEI, care îl privește surprinsă. ION
ciocnește mulțumit paharul NINEI și bea dintr-al lui o gură.
NINA, cu paharul în mână, se uită la el.

NINA

O să-i zici c-ai votat cu Vadim?

51. INT. BUCĂTĂRIE ION - ZI

NINA îl tunde pe ION, care are părul ud și e acoperit până la
gât cu un cearșaf alb.

Se aude SONERIA de la intrare.

ION
(tare)
Un moment, vă rog!

NINA iese din bucătărie.

După câteva secunde, intră însoțită de ADMINISTRATOR.

ION (CONT'D)
Bună ziua, domnu'.

ADMINISTRATORUL
Bună ziua și felicitări. Zi,
domnu' Ion, am auzit bine?

NINA reîncepe să-l tundă pe ION.

ION
Cam da.

ADMINISTRATORUL
Felicitări și la mai mare.

ION
Sper că nu vrei acuma să achit și pe
noiembrie.

ADMINISTRATORUL
Domne, nu. Alta e treaba. Da' nu
vreau ca să mă înțelegi greșit.

ION
O să achit, când achit pe decembrie.

ADMINISTRATORUL
Nu este asta problema, doar suntem
oameni de cuvânt și omenie. Deci
problema este de interesul nostru,
al tuturor, ca să spun așa.

ION
Ce problemă?

ADMINISTRATORUL
Deci e vila asta, care se face
lângă noi, și ne ia lumina la
ăștia care stau pe partea mea. Eu
bag mâna în foc că n-au
autorizație de construcție și,

chiar dacă au, nu se poate așa
ceva, este?

ION
Eu așa zic.

ADMINISTRATORUL
Eh, atunci s-a propus în comitet
să înaintăm o plângere la
președinte, dacă tot vă duceți.
Mergeți, nu?

ION
Păi dacă m-a chemat?

ADMINISTRATORUL
Atunci poate-i dați cumva și
cererea noastră.

ION
Sigur, dom'le, dă-o-ncoa'.

ADMINISTRATORUL
Treaba e că n-am scris-o încă.

Sună TELEFONUL.

NINA iese din bucătărie.

ION
Păi pune mâna și scri-o, că mâine mă
duc.

ADMINISTRATORUL
Nu prea știu eu cum să formulez,
adică e PREȘEDINTELE, nu e de la
gaze.

ION
Ia mata o hârtie și scrie cum îți
zic eu.

ADMINISTRATORUL se așază și scoate din buzunar un petic de
hârtie și un creion.

ADMINISTRATORUL
Deci, domnule președinte...

ION
Stimate domnule presedinte...

ADMINISTRATORUL
Să nu-i zicem mai bine cu mult
stimate domnule președinte?

ION
Scrie cum îți zic, dacă tot mă
întrebi. În numele Comitetului de
proprietari...

NINA revine în bucătărie.

ADMINISTRATORUL
Haideți să punem de locatari. Că și
locatarii sunt tot proprietari.

ION (CONCEDE)
Bine. Vă semnalăm următoarea
nedreptate. Vă semnalăm respectuos
următoarea nedreptate sau, să zicem,
următorul abuz.
(spre NINA)
Cine era?

NINA nu răspunde, luând foarfeca și pieptănul de pe masă.

ION (CONT'D)
De la termoficare ?

NINA nu răspunde.

ION (CONT'D)
Sau Cornel?

NINA nu răspunde. ION către ADMINISTRATOR:

ION (CONT'D)
Zi-i mata, dacă ești drăguț, să-mi
spuie cine era.

ADMINISTRATORUL
Dom'le, aici e chestie familială,
n-am eu căderea ca să intervin.

Încrucișându-și mâinile pe piept, pe sub cearșaf:

ION

E, bun, atuncea descurcă-te și mata
singur cu scrisoarea. Scri-o, că nici
nu ți-o duc.

ADMINISTRATORUL se uită încurcat la ION, care așteaptă sobru,
apoi la NINA, care reîncepe să-l tundă.

ADMINISTRATORUL

Doamna Nina, vă rog eu, în numele
locatarilor...

NINA nu răspunde, atentă la ce face.

ADMINISTRATORUL (CONT'D)

Haideți, că nu e pentru mine, ne
ajutați pentru binele nostru, al
tuturor.

NINA

Era Cornel.

ION

Și ce zicea ?

NINA

Că a primit cetățenia.

ION

Ce cetățenie ?

NINA

Canadiană.

Încercând să scape de NINA, care îl tunde:

ION

Măi, Nina, copilul ăsta nu știu
ce-i în capu' lui, se duce tot mai
jos. Păi cum să fie canadez, dacă
eu și cu tine suntem români?

ION se ridică nervos de pe scaun.

52. INT. SUFRAGERIE - ZI

Cu agenda NINEI în mână și ochelarii ei pe nas, ION formează un număr de telefon. Ușa spre holul interior este închisă, ION stând cu spatele la ea.

ION

(mai în șoaptă la început)

Alo, Corneluș? Sunt eu, tata... Nu s-a întâmplat nimic, ce să se întâmple?... Măi, acum asta te preocupă, că de unde am numărul, în loc să-mi zici bună ziua?... Păi cât e ceasul acolo?... Scuză-mă și tu, da' uite, dacă nu vorbim, n-am de unde să știu. Măi, Corneluș, ascultă-mă puțin, că e de bine. Deci, uite ce vreau să-ți spun... Tu ai fi de acord... Nu mă întrerupe, că să stii că poate te interesează... Deci eu aș putea să-l rog pe domnul președinte, care m-a invitat la o ceremonie de aniversare a războiului, așa, să-l rog poate-ți găsește un post bun într-un spital din București... Stai, măi Corneluș, că n-am terminat... Deci un post de medic specialist, îl rog eu, la un spital bun, și tu doar să te întorci acasă...

ION își dă jos ochelarii, se întoarce spre ușa care dă spre holul interior.

ION (CONT'D)

...Cum să fie securist, e președinte... Nu am vorbit cu nimeni de la Securitate... Era de la Miliție și am zis că o să-ți bage ei mințile în cap, dacă pe mine nu mă mai ascultai... Da' când știam să-ți copiez cursurile de mână, că tu nu-nțelegeai scrisu' la alții, nu-ți mai amintești, domnu' doctor?... Nu, nu e

important... La patofiziologie, cine ți-a făcut, Corneluș, fițuici? Ce vroiam să-ți zic, uite, am primit și o medalie de onoare, pentru ce-am făcut eu în război... Nu ne-au dat ca să-i votăm, că eu oricum nu votez cu ăștia... Măi, băiete, de ce nu ești de înțeles? Dacă tu nu vrei să vii acasă, poate vrea ăsta micul să vină... Joshua, că nu puteai să-i dai nume ca toți creștinii... Dă-mi-l mie, tată, să vorbesc cu el, că poate vrea el să vină... Alo, Cornele, stai măi, nu închide... Păi nu te-am sunat eu, cum ai să platești tu?... Dă-mi-l și mie să vorbesc... Doarme, nu merge la școală?... Aha... Măi, Cornel, dă-mi măi adresa voastră, să-i trimit copilului un cadou, că vine Crăciunul... Alo, stai domne puțin... La revedere...

ION închide telefonul. Rămâne pe gânduri.

53. INT. SUFRAGERIE ION - SEARĂ

ION (cu medalia în piept) stă în capul mesei și sterge cu pixul ceva scris pe o hârtie A4, apoi corectează. (Din apartamentul de deasupra se aude eternul scandal dintre Sorin și soție. Copilul mic plânge.)

NINA, cu părul pe bigudiuri, stă în celălalt capăt al mesei și își face manichiura. Afară s-a făcut întuneric, numai lampa de la masă este aprinsă.

ION

Deci... Stimate Domnule Președinte al României, Sunt onorat de a vă aduce la cunoștință următoarele: Subsemnatul Ion I. Ion, domiciliat în strada Biruinței nr. 2, bloc P7, scara C, apartament 1, posesor al buletin... așa, CNP (număr...), premiat cu Medalia comemorativă

pentru fapte de arme deosebite, ca
 și reprezentant al Asociației de
 locatari din strada Biruinței nr.
 2, bloc P7, și administrator Remus
 Leuneanu, domiciliat în strada
 Biruinței, nr. 2, bloc P7, scara
 C, apartament 14, posesor al
 buletin... număr...

ION ridică privirea spre NINA, care își ține mâna la cap,
 ascultându-l.

ION (CONT'D)

Mă rog, aici trebuie să completeze
 el așa... ..Vă rugăm să aveți
 amabilitatea de a analiza
 circumstanțele prin care se
 edifică în strada Biruinței, fără
 număr poștal și deci fără
 aprobare, o vilă galbenă de tip
 unifamilială, fără autorizație de
 construire. Ținem să precizăm că,
 pe strada Biruinței și în tot
 cartierul, există numai blocuri de
 tip hochparter cu 3 etaje.
 Apariția unei vile în această zonă
 va perturba grav aspectul
 urbanistic al cartierului. Mai
 mult decât atât, în prezent,
 constructorul beneficiarului
 imobilului în cauză a marcat
 limita excavației la un metru de
 gardul de nord al blocului
 subsemnaților.
 Este evident că imobilul ce face
 obiectul petiției în cauză
 - locuință unifamilială - are o
 altă funcție decât cea a
 clădirilor învecinate, care sunt
 blocuri de locuințe, și că acesta
 va fi un motiv de poluare sonoră
 pentru vecinii cărora nu li s-a
 solicitat acordul.
 Țin să menționez că era nevoie de
 solicitarea acordului vecinilor
 pentru construirea acestei vile,
 pentru că, prin ridicarea ei, în

vecinătate cu blocul nostru,
 acesta din urmă va fi privat de
 lumina naturală.
 Cu speranța și încrederea că
 sunteți și rămâneți același
 apărător al cinstei și dreptății
 pentru care oamenii nevoiași și
 pensionarii acestei țări v-am
 votat, rămânem cu deosebită stimă
 și respect. Ion I. Ion și Remus
 Leuneanu.

ION ridică mândru privirea spre NINA, care stă în aceeași
 poziție. ION își dă jos ochelarii.

ION (CONT'D)
 Acu' e bine?!

NINA îl privește indiferentă. ION strânge foile de pe masă și
 se ridică.

ION (CONT'D)
 Atunci dacă e bine, mă duc să i le
 duc lu' Leuneanu, să le bată frumos
 la mașină și să pună ștampila.

54. INT. HOL BLOC ION/PALIER - SEARĂ

ION, cu hârtiile (bătute la mașină) în mână, sună la o ușă din
 spatele căreia se aude o CEARTĂ: o voce de bărbat și una de
 femeie.

Ușa de deschide și în pragul ei apare SORIN. E nervos.

SORIN
 Bună seara, nea Ion.

ION
 Să trăiești, Sorinele.

SORIN
 Care-i treaba?

ION
 Păi, m-am mai gândit la ce mi-ai
 zis și...

SORIN
 Ce ți-am zis?

ION

Să-l ții p-ăsta mic la mine în seara asta.

SORIN

Hai, bre, vezi-ți de treaba matale.

ION

Măi, Sorinele, mai știi când mi-ai spart geamu' la mașină cu mingea?

SORIN

Lasă-mă, domne, cu amintiri din copilărie.

ION

Hai, dă-l încoa'.

55. INT. SUFRAGERIE ION - NOAPTE

ION, cu copilul dormind în brațe, stă pe canapea lângă NINA (care este în continuare cu părul pe bigudiuri) și se uită la TV: aceeași telenovelă, alt episod.

ION pipăie scutecul copilului.

ION

Cred c-a făcut pipi.

NINA nu răspunde.

ION (CONT'D)

Mi-aduci tu un scutec?

NINA

Nu-i nevoie.

Cei doi se uită la TV. Momente de tăcere.

ION

Măi, Nina, eu nu pot să stau așa fără să fac nimic, sărăcuțu', a făcut pe el.

NINA

Așa-s scutecele astea, n-ai văzut la televizor?

ION
O tâmpenie, pentru leneși de
părinți.

Cei doi se uită la TV.

Momente de tăcere.

ION dă să mute foarte delicat copilul pe pat. NINA îl fulgeră
cu privirea. ION se oprește.

Brusc, se aude un ZGOMOT de undeva din vecini. ION ia repede
telecomanda de pe canapea și taie sonorul la TV. Ascultă
atent.

ZGOMOTUL se aude IAR.

ION (CONT'D)
E bine, nu-i de la ei.
(beat)
Mai știi cum îl schimbam eu pe
Corneluș și de 8 ori pe zi?

NINA ia telecomanda și repornește sonorul.

56. INT. BAIE ȘI HOL ION - ZI

ION se privește în oglindă. Este îmbrăcat într-un costum
închis la culoare, vechi, dar arătând încă bine. În piept, are
medalia de onoare.

ION îndepărtează o scamă de pe costum, o aruncă în WC și trage
apa. Iese din baie, se oprește în fața ușii închise de la
dormitor și ciocănește.

ION
Ninoșca, pot să intru?

Niciun răspuns.

ION (CONT'D)
Bine, nu intru. Vroiam doar să te
rog că, dacă ai putea să ne
împăcăm, ca să nu ne facem de râs
la președinte...

ION așteaptă un răspuns care nu vine.

ION (CONT'D)

Măi, Ninoșca, deci ori ne împăcăm și vorbim ca toți oamenii, ori...

NINA intră pe hol dinspre sufragerie. E gata de plecare, îmbrăcată elegant. ION se întoarce spre ea, privind-o admirativ.

ION (CONT'D)

Ești gata?

57. INT. PALAT COTROCENI/POST CONTROL - SEARĂ

ION, cu o sacoșă în mână, și NINA stau la rând cu alte cupluri de pensionari, pentru a trece de controlul de securitate. Fiecare trece prin detectorul de metale, iar poșetele doamnelor sunt examinate la X ray.

ION pune sacoșa pe banda rulantă și trece prin detectorul de metale.

SPP-IST

Domnu' cu sacoșa, veniți puțin, vă rog.

ION merge la el.

SPP-IST (CONT'D)

Nu puteți să intrați cu așa ceva.

IMAGINEA MONITORULUI - În sacoșă se află un set de tacâmuri (cuțite, furculițe, linguri, lingurițe) de 12 persoane.

ION

E pentru domnul președinte.

SPP-IST

Rămân aici, la mine...

ION

Domne, noi am pus mână de la mână ca să facem un gest frumos... Eu zic că e păcat...

SPP-IST

Le lăsați aici, și mâine o să-i parvină.

ION

Atunci ia mata un pix (îi arată cu
degetul un pix), să scriem pe cutie
din partea Asociației (SPP-istul ia
cutia, pixul) bloc P7, strada
Biruinței nr. 2, sector 6, și vezi să
ai grijă că eu îi zic că-s la matală.

58. INT. PALAT PREȘEDINTE/SALA RECEPȚIE - NOAPTE

O sală de bal cu coloane și candelabre. Veteranii care urmează
a fi premiați, inclusiv ION, sunt aliniați, fiecare având mai
multe medalii în piept și fiind îmbrăcați în costum militar.
Numai ION are o singură medalie. Printre ei, îl recunoaștem pe
VETERANUL de la ASOCIAȚIA de sector și secretara sa.

Se cântă DEȘTEAPTĂ-TE, ROMÂNE.

Familiile veteranilor privesc ceremonia de pe scaune. NINA se
află în rândul al doilea.

Câțiva FOTOGRAFI se agită prin public, încercând să găsească
cel mai bun unghi, pentru a face poze. Blitzurile lor îi cam
stresează pe veterani.

Câte un veteran pleacă din rând când își aude numele rostit de
către MAESTRUL DE CEREMONII (45 de ani) și vine, în aplauzele
tuturor, la PREȘEDINTE (65 de ani), care îi strânge mâna și
schimbă câteva cuvinte.

MAESTRUL DE CEREMONII

Domnul sergent în rezervă Ion I.
Ion.

ION se apropie de PREȘEDINTE. Salută militărește.

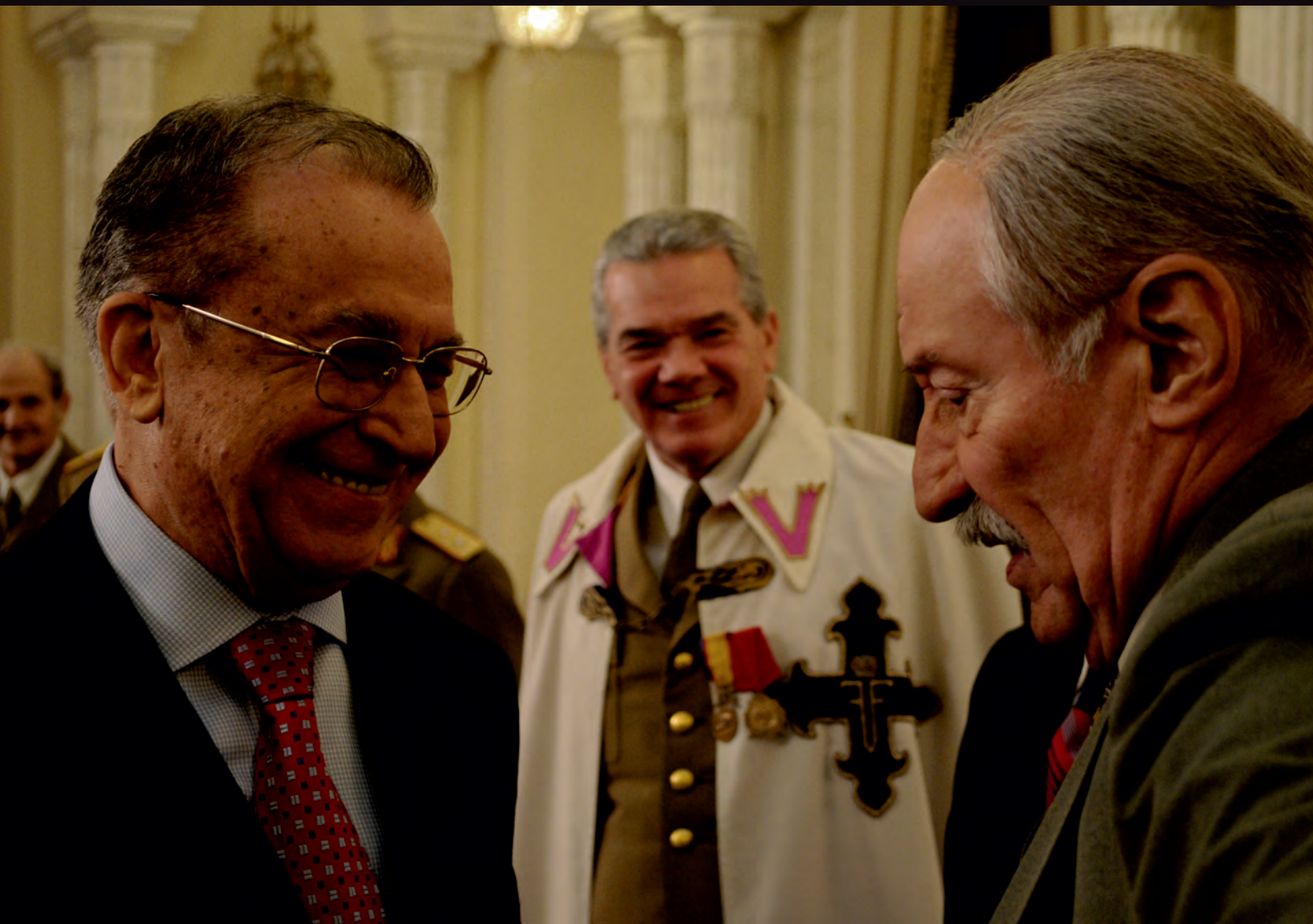
PREȘEDINTELE se înclină puțin, zâmbește larg și îi întinde
mâna.

ION (EMOȚIONAT)

Să trăiți, domnule președinte, mă
bucur foarte tare...

PREȘEDINTELE

Vă felicit, personal, domnule Ion,
pentru vitejia de care ați dat
dovadă.

ION scoate două plicuri din buzunar, ceea ce-l îngrijorează imediat pe SPP-istul din spate.

ION

Domnule președinte, am aici două
petiții pentru dumneavoastră,
referitoare, una la rotorul de la
termoficare...

ION se oprește, pentru că GARDA DE CORP (35 de ani) a președintelui îi indică cu mâna să pună la loc scrisorile, dar PREȘEDINTELE îi face semn din cap că poate continua.

ION (CONT'D)

...care s-a aprobat de la primărie,
dar nu sunt bani, și a doua la
construirea abuzivă a unei vile
galbene lângă blocul nostru P7 din
strada Biruinței.

PREȘEDINTELE ia plicurile și i le dă GĂRZII DE CORP.

ION (CONT'D)

Și să știți că noi am votat toți cu
dvs.

PREȘEDINTELE (ZÂMBEȘTE)

Sigur.

ION

Să ne trăiți.

PREȘEDINTELE

Și dvs.

ION

Ce să facem, domnu' președinte, am
făcut și noi ce-am putut. Dacă
puteam, făceam mai mult, așa am
atacat și noi comandamentul
fasciștilor cu ce-am avut la
îndemână, adică cu tunul lor.

PREȘEDINTELE continuă să zâmbească și să scuture mâna lui ION, care nu-i dă drumul încă.

ION (CONT'D)

Sunt foarte emoționat. Ne cheamă la fel. E o coincidență.

PREȘEDINTELE încuviințează și zâmbește. SPP-istul face un semn către cineva din staff-ul președintelui.

MAESTRUL DE CEREMONII (VO)

Domnul sergent major Leahu
Constantin.

PREȘEDINTELE își trage ușor mâna din mâna lui ION și-și mută atenția asupra unui militar în vârstă, care se aproprie din public, sprijinit de soție.

ION (CONFIDENTIAL)

V-am lăsat ceva la poartă din partea Asociației. Am strâns noi din fondul de rulment și ne-am socotit, și cred c-o să vă placă.

Îl salută militărește pe președinte și se îndepărtează în pas de defilare. Lumea aplaudă, dar nu este clar dacă pe ION sau pe militarul care vine la rând.

59. INT. SUFRAGERIE ION - NOAPTE

NINA stă pe canapea și se uită la bingo. Cu un ciocan în mână, ION se urcă pe un taburet lângă peretele canapelei.

ION

Să dai și tu la fix pe știri,
poate mă dau acuma.

NINA schimbă de pe TVR2 pe TVR1: Știri

ION (CONT'D)

Ia zi, Ninoșca dragă, ești mândră
de mine?

NINA nu răspunde, este absorbită de TV.

ION bate un cui în perete. Cu ochii la televizor, se lovește cu ciocanul peste degete. Nu scoate niciun sunet.

ION coboară de pe scaun și ia de pe masă baioneta prinsă cu un lanț, se urcă iar pe scaun și o potrivește în cui. (Lângă poza

înramată cu Cornel.) Se dă puțin în spate, să vadă dacă e dreaptă.

NINA schimbă programul înapoi pe bingo.

ION (CONT'D)

Unde e maică-ta și taică-tu să mă vadă? Auzi la ei, că de ce nu sunt ofițer! Păi dacă mă luam după destepții ăia și mergeam în sectorul 6-3, mai distrugem eu comandamentul hitleriștilor?

NINA

Ioane...

ION

Ai văzut și tu. De-aia am spus toată viața: nu desconsidera omul și nu-l judeca după uniformă, că nu știi de ce e el în stare, în adâncul lui. Păi cine i-a băgat în cap lu' fii-tu toate prostiile, de se poartă așa cu mine?

NINA

Ioane, tata s-a dus în optzeci și șase. Și mama s-a prăpădit în optzeci și patru.

ION

Lasă că știu, n-am alergat eu și am făcut rost la taică-tu de microbuze să ducem cincizeci de oameni la Moeciu?

NINA

Ioane, Cornel are ce-are cu tine din '88.

ION

(dă din mână)

Trebuia, probabil, să fiu general, ca să fie ei mulțumiți. Na, c-am stat de vorbă cu președintele, cum stau cu tine acum.

NINA

Ai încetat cu prostiile? Ce m-au sfătuit ai mei n-a contat: dacă pe mine mă deranja că ești de condiție modestă, nu te mai luam.

ION coboară de pe scaun. În timp ce se uită mulțumit la baioneta pe care tocmai a atârnat-o în spate, ca să evite privirea Ninei.

ION

E, uite că și ăștia mai modești, așa, suntem viteji.

NINA

Nu i-am ascultat și nu mi-a părut rău.

ION

A, da? Zău? Și-atuncea de ce te plimbai pe la Șosea cu Berindei, când eu eram în armată? Că avea moșie. Că te-ndemna taică-tu, să nu cumva să iei un sărăntoc.

NINA

Ioane, eu pe cine am luat, pe tine sau pe el?

ION

Și dacă tot mă prețuiești așa, de ce n-ai luat numele meu și ți l-ai păstrat pe cel de fată? Ce, suna prost Nina Ion? Crezi că Băiețan sună bine? E așa, vreun nume de conte?

NINA

Nu te mai lua de tata, că săracul ne-a ajutat cu nunta.

ION

Și după aia, cine a ținut casa?

NINA

Și casa asta de unde-o ai?

ION

Da' cine dintre noi doi a muncit
40 de ani zi de zi? Cine l-a ținut
pe fii-tu la facultate? Și ce-am
avut eu din asta? Să nu mai
vorbiți cu mine... Nici măcar o
scrisoare nu-mi dați voie să
citesc... Pentru ce?! Pentru că i-am
vrut binele, nu? Da' lasă, că sunt
alții care mă consideră.

ION ia scaunul și iese din sufragerie. NINA lasă cartea jos,
oftând.

60. INT. SUFRAGERIE ION - ZI

NINA, ION și DNA PETRESCU stau la masa pregătită pentru jocul
de rummy.

ION

Eu zic că e ca o ironie a sorții că
i-am lovit cu tunul lor, ca să vadă
și ei cum e.

DNA PETRESCU

Da' nu v-a fost frică, domnu' ION?

ION

Dragă, nu mai știi de frică, de
nimic, datoria și-atât. Am zis
Doamne ajută! și am executat foc.

NINA

Măi, ce-o fi cu Dna Popescu, că ea
era prima mereu?

ION

Eu zic să începem așa.

NINA îi aruncă o privire nemulțumită.

ION (CONT'D)

Ce? Am zis și eu, Ninoșca, n-am dat
cu paru'.

Cei trei așteaptă în tăcere, în timp ce ION aranjează piesele
de rummy, care sunt deja aranjate.

NINA se ridică, se duce în hol, apare în tocul ușii cu telefonul în mână, formează un număr.

NINA

Alo? Doamna Popescu? Dar cine? Aha.
Aha. (Se întunecă la figură) Aha. Nu
mai spuneți! Unde a căzut?

Face semn DNEI PETRESCU că nu e bine.

NINA (CONT'D)

Vai, nici nu-mi mai spuneți,
sărăcuța. Când? Azi dimineată? :i
dvs. veniți de la spital acum?

DNA PETRESCU rămâne cu gura căscată. ION ridică din umeri, în
sensul că n-ai ce să faci:

ION

Infarct.

DNA PETRESCU (NINEI)

Cine?

NINA (ÎI FACE SEMN SĂ AȘTEPTE)

Și la spital? La chirurgie? Păi nu...
Aha... Și când o operează?

ION

Atac cerebral.

NINA

Și are dureri, săraca. ...Îmi
îmi imaginez, îmi imaginez. ...Noi o
așteptam aicea la o cafeluță și am
văzut că nu vine și, vă spun, sigură
am fost că s-a întâmplat ceva, că
dumneaei nu-ntârzie. ...Da, da, da,
da. ...Îi spun și lu' doamna Petrescu
și mergem. ...Sigur. La ce... Sigur.
Vă sărut și vă îmbrățișez. Of, of...

Închide telefonul.

NINA (CONT'D)

A alunecat în baie și și-a fracturat
femurul de-aicea.

Arată pe propriul ei picior unde s-a întâmplat.

ION
 Vai de capul ei... Știți cum se zice,
 începutul sfârșitului...

DNA PETRESCU rămâne cu gura căscată, mută de uimire.

DNA PETRESCU
 Și acum e la reanimare?

NINA
 (spre ION și DNA
 PETRESCU)
 E la Urgență, o operează mâine.

ION se uită la DNA PETRESCU, care e în continuare în stare de șoc, și întoarce piesele de rummy cu fața în sus.

ION
 Dacă e la Urgență, atunci e bine.

NINA îl ignoră.

NINA
 Eu o să fac acum comandă la un taxi
 și ne ducem s-o vedem. Zice fata că
 are dureri și plânge.

ION
 Tu cu fata ai vorbit? Sau cu
 altcineva?

NINA nu-i răspunde și pune din nou mâna pe telefon.

Telefonul sună în același moment. Surprinsă, NINA ridică receptorul.

NINA
 Da? Corneluș, da, mamă, uite acum
 ridicam receptorul să chem un taxi.
 Dacă sunai un minut mai târziu, suna
 ocupat. Nicăieri, nu e nimica, mergem
 la spital, la doamna Popescu de la
 trei. Exact, la doamna Popescu, a
 căzut și și-a rupt femurul... La
 Urgență. Spune, mamă, spune.

În timp ce vorbește, se duce cu firul înapoi pe hol, dispărând din câmpul vizual al lui ION.

ION este foarte atent.

NINA (CONT'D)

Nu mai spune! Și când... Aha, aha...
 Și vrei să veniți toți. Și James, și
 Rita. Deci mi-ai face o bucurie cum
 nu credeam... Da, nu mai vorbi, că
 consumi și plătești mult, lasă, tu
 vezi cum poți, și noi te așteptăm
 aicea. Te pupă mama...

Închide telefonul, este evident bucuroasă.

NINA (CONT'D)

Ei, spuneți și dvs., cum vine el,
 Corneluș!

ION (SPRE DNA PETRESCU)

Ce mai spui dumneata de asta,
 doamnă? Una caldă, una rece! Ehe,
 suntem jucăriile sorții, asta
 suntem... Degeaba, păi nu vedeti?
 Jucării...

ION (SPRE NINA) (CONT'D)

Când vine?

NINA

Nu știe deocamdată. Speră că până în
 Sărbători.

NINA stă puțin pe gânduri, pune mâna pe telefon, formează un
 număr scurt și așteaptă.

61. INT. HOL BLOC ION - ZI

ION, NINA și DNA PETRESCU se îndreaptă spre ieșirea din bloc.
 NINA și ION o ajută să meargă pe DNA PETRESCU (80-85 de ani),
 care se deplasează greu.

MIRCEA (8-10 ani) și alți doi copii de aceeași vârstă, un
 băiat și o fetiță, se joacă în fața blocului.

MIRCEA

Nene, ne spui și nouă cum i-ai
 kilărit pe nemții ăia ?

ION

Ce face ?

MIRCEA

Cum i-ai omorât pe toți nemții. Bang,
bang! Die, die!

ION se uită încurcat la copii și apoi la cele două femei.

MIRCEA (CONT'D)

Ne povestești, nene?

Cei trei ies în fața blocului. ION le conduce pe femei până la taxi, apoi închide portiera. Mircea și ceilalți copii se țin după ION.

Taxiul demarează.

ION se întoarce spre copii. Se așază pe băncuța din fața blocului, cei mici în sânge și dreapta lui.

ION

Păi, mări, copii, eram în vara lui'44...
Mai exact, în luna august...

62. INT. DORMITOR ION - DIMINEAȚĂ (ZORI)

Prin geamul dormitorului se vede că afară se crapă de ziuă. ION doarme dezvelit, într-o poziție destinsă, ca și NINA, plapuma și pledul fiind strânse între ei, astfel că cei doi sunt mai mult dezveliți.

Din vecini începe să se audă UN GEAMĂT de femeie care face sex. ION se trezește. Constată că e dezvelit și el, dar și NINA.

ION se ridică și merge la calorifer. Pune mâna pe el. O trage repede.

ION merge la pat, ia plapuma și o pune pe masă. Își scoate vesta de lână și o pune pe scaun. Revine în pat și se învelește și pe el, și pe NINA doar cu pledul de deasupra.

GEAMĂTUL din vecini începe să se audă ritmic și mai intens. Cu fața afundată în pernă, ION zâmbește mulțumit.

63. INT. BUCĂTĂRIE ION - ZI

ION intră în bucătărie cu o scrisoare în mână. În spatele lui se vede POȘTAȘUL. NINA este lângă aragaz, gătește. Are ochelarii pe nas, căci își mai aruncă din când în când ochii

pe o carte de bucate, deschisă pe pervaz. Intrând în bucătărie:

POȘTAȘUL

Domnu' ION, chiar nu pot să stau, vă rog.

Arătându-i NINEI scrisoarea:

ION

E de la ministru' apărării,
Ninoșca dragă, stai să vezi că mă
avansează acu'.

POȘTAȘUL

Săru' mâna, doamna Băiețan.

NINA

Bună ziua, domnu' Izbășescu.

Punându-i mâna pe umăr, pentru a-l face să ia loc pe scaun:

ION

Hai, dom'le, un păhărel, că nu moare
nimeni.

NINA se uită la ION, care deschide frigiderul și scoate o sticlă de vin. Ia trei pahare și toarnă puținul vin din sticlă.

ION (CONT'D)

Ți-am pus și tie, Ninoșca.

NINA

Nu obișnuiesc.

ION

Păi nici la ocazii?

NINA nu răspunde. ION îi dă un pahar POȘTAȘULUI și ia și el unul. Cei doi bărbați ciocnesc.

ION (CONT'D)

Sănătate!

POȘTAȘUL

Noroc!

ION scoate scrisoarea și citește.

ION
Domnule Ion I. Ion, ca urmare a
cererii dvs. nr. 234 din 02
noiembrie...

ION se oprește pentru a împărți conținutul paharului Ninei
între el și POȘTAȘ, apoi continuă să citească în gând.

ION (CONT'D)
Ninoșca, dă-mi, te rog, ochelarii,
că nu mai văd bine.

NINA îi dă ochelarii. ION citește în gând. Se încruntă.

ION (CONT'D)
Și în fine...

POȘTAȘUL
Felicitări!

ION (TULBURAT)
Mulțumesc...

POȘTAȘUL
Și ce, v-au avansat?

ION
M-au avansat pentru merite.

POȘTAȘUL
Și ce grad aveați?

ION
Sergent.

POȘTAȘUL
Deci v-au făcut locotenent. Pe
bunicul meu l-au făcut locotenent
după ce a murit. Da' el a luptat la
Oituz, și tot așa, era fruntaș, nici
măcar sergent.

ION dă să bage scrisoarea în plic.

POȘTAȘUL (CONT'D)
Deci ce v-au făcut?

ION

(alert)

Deci... Domnule Ion I. Ion, ca urmare a cererii dvs. nr. 234 din 02 noiembrie 1995, Comisia specială de pe lângă Ministerul Apărării Naționale a investigat circumstanțele acordării Medaliei de onoare... Așa... Și... M-a avansat la locotenent. Locotenent major.

POȘTAȘUL

Să fie-ntr-un ceas bun! Păi sigur, pentru că, de la sergent, vine mai sus avansarea.

POȘTAȘUL mai ciocnește o dată cu ION, dă paharul peste cap și se ridică. ION, ridicându-se cu scrisoarea în mână:

ION

Mulțumesc.

POȘTAȘUL

Chiar că trebuie să plec acum. Mulțumesc și sărut mâinile.

NINA

La revedere.

POȘTAȘUL iese din bucătărie, în timp ce ION îl conduce, închizând ușa după el. (Din off se aude că cei doi mai vorbesc puțin.) NINA se reapucă de gătit.

64. INT. TOALETĂ ION - ZI

ION stă pe capacul de la WC cu scrisoarea în mână. În fața lui, pe mașina de spălat, e sticla de votcă goală.

Ridică scrisoarea în dreptul ochilor și citește. Oftează.

65. INT. MINISTERUL APĂRĂRII/SALĂ AȘTEPTARE - ZI

Sala de așteptare este aproape goală, o FEMEIE stă lângă masa din centru, iar ION lângă un ghișeu, cu o pungă și o hârtie în mână.

Cu hârtia în mână, bătând darabana pe tejghea, ION așteaptă să se deschidă ghișeul. Are Medalia de onoare în piept și e nebărbierit.

ION se uită la ceasul din perete: e 8.59. Începe să CIOCĂNEASCĂ în gemulețul de lemn. Neprimind niciun răspuns, se oprește după câteva secunde. Se uită la ceasul de la mână și îl duce la ureche, pentru a se asigura că merge.

ION se uită la ceasul din perete: e 9 fix. Reîncepe să CIOCĂNEASCĂ, întâi cu degetul, apoi cu verigheta, fără să se oprească decât când se deschide gemulețul ghișeului.

FUNȚIONARA mănâncă din nou un pateu.

ION
Duduie, s-a întâmplat o nenorocire,
care...

FUNȚIONARA
Ați făcut cerere?

ION îi întinde cererea, FUNȚIONARA o ia.

FUNȚIONARA (CONT'D)
E în regulă, acum așteptați acasă...

FUNȚIONARA dă să închidă geamul ghișeului, ION îl oprește cu mâna.

ION
Ajutați-mă să intru în audiență, că
așa mi-ați zis și data trecută.

Uitându-se pe cerere:

FUNȚIONARA
Păi și n-ați primit răspuns acasă?

ION se uită în jur, asigurându-se că nu-l vede nimeni.

Scoate din pungă o sticlă împachetată și o pune pe tejghea.

ION
Duduie, m-ați nenorocit. Mi-a venit
scrisoare, cum că a fost o greșeală
cu medalia.

FUNȚIONARA
Știu, că eu v-am trimis-o.

ION
Duduie...

FUNCȚIONARA

Mergeți liniștit acasă și vedem
când aveți răspuns la cerere, da?

ION împinge sticla spre FUNCȚIONARĂ, care îl ignoră.
FUNCȚIONARA dă să închidă ghișeul. ION o oprește din nou cu
sticla în mână, vrând să i-o dea...

ION

Duduie, vă rog eu...

FUNCȚIONARA

Ce faci, domne? Păi se poate?!
Stați cuminte, vă rog eu.

ION nu răspunde, uitându-se la FUNCȚIONARĂ cu o privire de
câine bătut. FUNCȚIONARA închide ghișeul. ION ia sticla
înapoi.

66. INT. BUCĂTĂRIE ȘI HOL INTRARE ION - SEARĂ

ION, îmbrăcat de stradă, cu medalia în piept, ca în secvența
anterioară, stă la masă. E supărat. În fața lui, pe masă, este
o sticlă de coniac Napoleon aproape goală și un pahar.

Se aude UȘA de la intrare deschizându-se și NINA apare în
prag. E îmbrăcată de stradă.

NINA îl vede pe ION la masă, cu sticla în față.

NINA

Dna Popescu a trecut cu bine de
operație, dacă te interesează...

NINA se dezbracă de haină, plecând pe hol.

ION își toarnă în pahar, își pune fața în palme, părând că se
gândește. Prin geam se vede că afară e întuneric. Pânza nu
este pe colivia de pe frigider, perușul se aude CIRIPIND vag.
Intră NINA, pune pânza la loc, pe colivia perușului. Merge la
aragaz și pune ceaiul la făcut.

Apoi se uită la ION, care e cu spatele la ea.

NINA (CONT'D)

Ce s-a întâmplat?

ION nu răspunde. Cu ceașca de ceai în mână, NINA se așază la masă. ION nu reacționează. NINA se uită la ION, privirea ei invitându-l să vorbească.

NINA (CONT'D)
Îmi zici?

NINA se uită la el întrebătoare. ION își ferește privirea.

NINA (CONT'D)
E legat de scrisoare?

NINA se ridică și iese. Peste câteva secunde, NINA revine cu jocul de rummy. Cei doi pregătesc jocul. Încep să joace. ION pare că a mai uitat de griji, fruntea i s-a descrețit...

67. INT. DORMITOR ION - NOAPTE

Dormitorul e luminat de lună.

NINA doarme, ION se foiește în pat, neputând să adoarmă.

Aprinde lumina la noptiera lui, deschide sertarul și scoate un tub de medicamente. Se uită la el, citind eticheta.

Îl deschide și ia două pastile. Ceasul de pe noptieră arată că e ora 2.20 dimineața.

ION stinge lumina. Încearcă fără succes să-și găsească locul în pat. Aprinde din nou lumina la noptieră. Pare că i-a venit o idee. Se uită la ceas, se ridică și iese din dormitor, atent să nu o trezească pe NINA.

68. INT. SUFRAGERIE - NOAPTE

ION vorbește la telefon în șoaptă.

ION (ÎN ȘOAPTĂ)
Măi, Corneluș, am auzit de la mama că
vrei să vii acasă... Aha, aha... Și
când? Aha, aha... Sigur că mai vorbim
până atunci... Da auzi, Corneluș, eu nu
prea mă simt bine... Nu crezi că mai
bine... Aha...

NINA apare adormită și se oprește în pragul ușii, aprinde lumina și se uită la ION nedumerită.

ION (CONT'D)

Alo, alo, m-auzi, cum? De ce nu dorm?
Păi cât e ceasul?... Lasă asta... Auzi,
dă-mi și mie să vorbesc cu ăla micu',
că e și nepotul meu. Alo? Da, aștept...

NINA pleacă adormită din pragul ușii și intră înapoi în dormitor.

ION (CONT'D)

... Alo, James, tataia e la telefon! Alo? Ce spui? Tataia din România te sună, bunicul tău. Alo? Da? Helo? Nu înțeleg nimic. Alo? Cornele? Ce faci, măi? Dă-mi-l la telefon. Cum să nu vorbească româna?!

69. INT. MAGAZIN JUCĂRII - ZI

ION se plimbă prin magazin, uitându-se la jucării. Vede un pistol cu apă, îl ia de pe raft, se uită la el, apoi îl pune la loc.

ION se apropie de VÂNZĂTOARE (35 de ani), slabă, blondă, cu accent moldovenesc.

ION

Nu vă suparați, cam ce ziceți să iau eu pentru nepoțel?

VÂNZĂTOAREA

Păi depinde de buget și de vârstă. Cât are?

ION

Aproape cinci ani.

VÂNZĂTOAREA

Vă întreb, pentru că e mare diferența de la an la an, când cresc. E mai dezvoltat, așa, mintal, mai isteț?

ION

El vorbește bine și engleza.

Întorcându-se și luând o carte de pe un raft din spate:

VÂNZĂTOAREA

I-auzi, bravo, atunci luați-i o
carte de povești cu vrăjitori.
Uitați asta, de exemplu.

ION

La ce preț e, vă rog?

VÂNZĂTOAREA

Cincisprezece mii.

ION

Doamne, iartă-mă, suntem pensionari,
doamnă, nu ne permitem!...

VÂNZĂTOAREA pune cartea pe tejghea. ION nu se uită la ea,
atenția fiindu-i atrasă de ceva de pe raftul din spatele
vânzătoarei.

Arătând cu degetul:

ION (CONT'D)

Acolo, în cutia aia, ce aveți?

VÂNZĂTOAREA se întoarce și se uită la cutia indicată de ION:
un set de soldăței.

VÂNZĂTOAREA

Soldăței de plastic, dar sunt
pentru 8-10 ani.

ION

Da-ți-mi și mie, vă rog, să văd.

Dându-i cutia:

VÂNZĂTOAREA

Să știți că nu merg la 4-5 ani, că
e pericol să-i înghită.

ION se uită la cutie.

ION

El are 5 și e mai dezvoltat, așa,
știe și să scrie...

VÂNZĂTOAREA

Cum credeți...

ION

Să-mi ziceți cât vă dau cu totul, și
cu cartea.

70. INT. ASOCIAȚIA VETERANILOR/BIROU PREȘEDINTE - ZI

Mai mulți soldăței de jucărie stau pe un birou, fiind
manevrați de mâinile lui ION.

ION

Deci noi eram aici cu tunul, și
nemții au venit de acolo, de
undeva, după ce am tras.

VETERANUL

Încă odata, deci, tunul unde era?

ION

Aici, dar n-am decât soldăței în
pungă.

ION pune un obiect de pe masă în locul tunului.

Aflat pe scaun, VETERANUL se uită gânditor la soldăței
așezați pe biroul lui. ION e în fața veteranului, așezat pe un
scaun pe cealaltă parte. Moment de tăcere.

VETERANUL

Am înțeles, dar nu pe mine trebuie să
mă convingeți. Mergeți dincolo, la
Ginuța, și scrieți cum a fost în '44,
și care e problema acum, și aduceți-
mi-o mie.

ION

Și după aia?

VETERANUL

Scriu și eu o scrisoare de sprijin și
mergeți s-o depuneți la minister.

ION

Am fost deja la ei.

VETERANUL

Hai, domnu' Ion, scrie scrisoarea.

ION

Vă rog omenește să mă ajutați

împotriva nedreptății ăsteaia care
mi s-a făcut.

VETERANUL

Stați linistit, că vă ajutăm, doar
de-aia suntem aici. De-aia v-am și
zis data trecută să vă înscrieți
la noi.

ION

Bine, mă înscriu.

Veteranul pune mâna pe telefon, formează un număr.

VETERANUL

Ginuța, dă-mi tu un formular de
înscriere, te rog.

ION

Da' vă rog eu să mă sprijiniți.

VETERANUL

Datoria înainte de toate, așa e la
noi, la vânătorii de munte, și acum
datoria cere să vă ajutăm.

ION

Și mă duc cu ea la minister?

VETERANUL

Sigur că da.

ION

Asta-i tot?

VETERANUL

Dacă e nevoie, intervenim pe postul
național, să dăm ceva la PRO PATRIA.

ION

Nu, nu, mai bine să nu mediatizăm.

Sună telefonul. Răspunde VETERANUL. Ascultă, oftează, dă
ochii peste cap.

VETERANUL

Cum adică? Ginuța, te rog eu... Da, în sertarul
de jos...

Închide telefonul.

71. INT. CĂMIN BĂTRÂNI - ZI

Având o geantă diplomat veche în mână, ION intră în sala de mese, care pare a face parte dintr-o clădire veche, lăsată în paragină: camera este foarte înaltă, cu ferestre mari pe una dintre laturi, pereții sunt coșcoviți și îngălbeniți, purtând urmele unor inundații.

În sală sunt mai mult de 15 mese metalice, destul de apropiate unele de altele, ocupate de bărbați sau femei în vârstă, cei mai mulți îmbrăcați frumos. Mesele metalice sunt pline de pungi.

Pare să fie ora de vizită, mai multe persoane îmbrăcate de stradă, în special femei, venind să-i vadă pe bătrâni.

ION se uită în jur, căutând pe cineva cu privirea. Îl descoperă la o masă, singur, pe VASILE (80 de ani), înalt. Se apropie de el. Se citește pe fața lui că nu este sigur dacă e VASILE.

Fără să se uite la el:

VASILE
Care ești?

ION
Bună ziua, VASILE.

VASILE
Ba nu e bună deloc, că mă dor
hemoroizii. Ce vrei?

ION
Sunt eu, Ion.

VASILE
Care Ion?

ION
Ion Ion.

VASILE
Am înțeles, nu-s surd.

VASILE (CONT'D)

Da' ia odată loc, ce stai așa ca
în gară?

ION se așază la masă, lângă VASILE.

ION

Ion, care-am făcut războiul
împreună la Divizia 4.

VASILE

Nu cunosc.

ION se uită la VASILE.

ION

Vasile, nu te-ai schimbat deloc.

VASILE

Vorbești prostii... Ce, eram orb
în
război?

ION se uită încurcat la VASILE, neștiind ce să răspundă.

Seniorii de la mesele alăturate, cel din dreapta și stânga
lui, toți trecuți de 70 de ani, par să asculte discuția.

VASILE (CONT'D)

Zi ce vrei, că n-am toată ziua de
pierdut cu tine.

ION

Se dau niște medalii de onoare
pentru aniversarea războiului.

VASILE

Și ce dacă?

ION

Păi, mai știi când am tras noi cu
tunul la Universitate?

VASILE

Nu știu nimic.

ION

Cum măi, VASILE, ai uitat?

VASILE

Cum să uit, dacă nici nu știu ce vorbești!

ION

Deci, s-a descoperit că, atunci când am tras cu tunul, am distrus comandamentul nemților...

VASILE

Dă-i dracu' de fasciști!

ION

Și acum trebuie să primim toți trei, eu, Petre și cu tine, medaliile d-astea de onoare. Mie mi-a venit.

VASILE

Să-ți fie de bine.

ION

Și niște nenorociți de la Ministerul Apărării mi-au retras-o, dacă poți să crezi!

VASILE

Dă-i dracu' de comuniști!

Deschizând servieta și scoțând o hârtie:

ION

Și am scris aici o cerere de protest, ca să-mi dea medalia înapoi și să vă vină și tie, și lui Petre câte una.

VASILE

Foarte bine, du-te cu cererea peste ei, dă-i dracu'.

ION

Păi, mă duc, da' să semnezi și tu.

VASILE

Eu nu te cunosc, domnule, pe mata!

ION

Te rog eu frumos, Vasile!

VASILE (TARE)

N-am tras cu niciun tun, nu știu
cine ești. E martoră toată lumea
că nu te cunosc.

ION (JENAT)

Măi Vasile...

VASILE

Du-te și las-mă dracu' în pace!

Moment de liniste tensionată, toată lumea se uită la ei, mai
ales la ION, care privește în jur jenat.

VASILE

Dă-o-ncoace aici, la mână.

ION îi dă un pix și îi conduce mâna, ca VASILE să semneze. ION
strânge hârtiile.

PRIMUL VECIN

(spre ION)

Să mă ierți mata că intervin, da'
am auzit fără să vreau și tot am
făcut războiul... Adică, dacă se
dau medalii, semnez și eu.

Mai mulți seniori sunt grupați lângă masă.

AL DOILEA VECIN

Semnăm cu toții și să mergeți și
prin camera cealaltă, că suntem
mulți.

72. INT. MINISTERUL APĂRĂRII/SALA AȘTEPTARE - ZI

Sala de așteptare este aproape goală, o FEMEIE cu UN COPIL stă
lângă masa din centru, și ION lângă un ghișeu.

Cu o hârtie în mână, bătând darabana pe tejghea, ION așteaptă
să se deschidă ghișeul. E nebărbierit și poartă în piept
medalia de onoare.

ION se uită la ceasul din perete: e ora 9:05.

Ghișeul se deschide.

FUNȚIONARA

Iar ai venit, dom'le? Nu ți-am zis să aștepți acasă?

ION

Duduie dragă, am o cerere de protest semnată de mai mulți veterani și o scrisoare de susținere din partea vânătorilor de munte, care solicită ca să anulați decizia asta de retragere a medaliei care...

FUNȚIONARA

Mata nu pricepi că eu nu pot să primesc cereri până nu ți-a venit decizia?

ION

Deci au semnat mai mulți, și Vasile Floare, și Petre Mândru, care au văzut cu ochii lor cum am distrus comandamentul...

FUNȚIONARA

S-a făcut o greșeală de dactilografie, I în loc de J: nu trebuia să primești mata, Ion I. Ion medalia, ci Ion J. Ion. Înțelegeți? Dacă așteptai acasă, acum îți puneam decizia la poștă.

Sprijinindu-se de tejgheaua ghișeului:

ION

Duduie, deci nici nu mă simt bine la etatea mea...

FUNȚIONARA

Domnu', te rog eu, nu-ncepe cu din astea, da? Îți vine decizia cu poșta, și după aia îmi dai și protestul sau ce e. M-ai înțeles?

ION

Mă ia cu amețeală.

FUNȚIONARA

Atunci mergi acasă și, când te
prezinți cu decizia și protestul,
să-mi aduci și medalia.

ION

Cum să aduc? ...S-aduc medalia?

FUNȚIONARA

Păi o am pe inventar, trebuie să
i-o dau lu' respectivul care
trebuie.

Lui ION îi cad mâinile pe lângă corp. E palid. Se uită năuc în
jur. Merge încet la masă cu hârtia în mână și se așază pe ea.

73. EXT. BD. NAȚIUNILE UNITE - LIBERTĂȚII - EROILOR -ACADEMIA
MILITARĂ - ZI - MUZICĂ

ION, în autobuz, pe Bd. Națiunile Unite, Libertății, cu
medalia în piept. Se vede Casa Poporului, vilele din
Cotroceni.

ION scoate o sticlută de votcă din plastic și ia o gură. Apoi
o bagă înapoi în buzunar.

Ajunge la Academia Militară, ridică privirea și vede statuia
din mijlocul pieței: Monumentul eroilor patriei. Mai trage o
gură de votcă.

74. INT. DORMITOR ION - ZI

ION stă în pat pe spate, supărat. Medalia e pe noptieră. Intră
NINA.

NINA

Haide, că te așteaptă.

ION nu răspunde, întorcându-se cu spatele.

NINA iese și revine după câteva momente, însoțită de
ADMINISTRATORUL Leuneanu.

ADMINISTRATORUL se uită încurcat la ION, care e în pat cu
spatele, apoi la NINA, care îi face semn să înceapă.

ADMINISTRATORUL

Deci, domnu' ION, ne-am gândit să
facem o campanie, ca să plătească

locatarii întreținerea, adică să punem la avizier un afiș cu dumneata, cu medalia în piept, ca un model, și să scrie: Vecine, nu uita să plătești întreținerea! Ce ziceți?

ION

Eu-s restant.

ADMINISTRATORUL

Deci ne-am sfătuit și eliberăm niște bani de la fondul de rulment, ca să plătești restanțele și să fie ca un exemplu. Deci ești la zi, cum se zice.

ION

N-am poză cu medalia.

ADMINISTRATORUL

Deci o să facem una frumoasă, cu-un fotograf, eu ce zic...

ION nu reacționează.

NINA

A întrebat James de tine.

ION se întoarce spre ea.

ION

A întrebat de mine?

NINA

Hai să facem poza cu medalia și-i trimitem.

După un timp, spre ADMINISTRATOR

ION

Bine, dom'le, facem, ce să facem...

75. INT. SUFRAGERIE ION - ZI

ION, cu medalia în piept, stă în picioare lângă MIRCEA, care vorbește la telefon, în engleză, cu James. Lângă telefon sunt soldățeii de jucărie frumos aranjați.

MIRCEA
...pfum, pfum, blood...

ION
Și moșul i-a atacat pe nemți cu...
cuțitul și i-a bătut rău de tot.

MIRCEA
...and grandpa attacked the germăns
with a knife and beat them very,
very bad... and there was blood
everywhere... blood, blood...

ION
Spune-i că eu am tras cu tunul.

Luând un soldățel și „împușcând” cu el:

ION
După aia, au venit cu elicoptere
și bombe atomice și moșul trăgea.
Pfum, pfum!

MIRCEA
Then, they came with helicopters
and bombs and grandpa was still
firing. Pfum, pfum!

Arătându-i medalia din piept:

ION
Și mi-au dat și medalie.

Mircea îndepărtează receptorul de ureche și strigă:

MIRCEA
Die motherfucker, die!

ION zâmbește mulțumit.

76. INT. HOL INTRARE BLOC - ZI

ION, cu medalia în piept, îmbrăcat cu aceleași haine de stradă ca de fiecare dată, intră în bloc cu o sacoșă plină de cumpărături. Descuie cutia poștală. Este goală. ION se uită la listele de întreținere, aflate lângă cutiile poștale. Ceva îi

atrage atenția și se apropie de geamul care protejează listele, pentru a vedea mai bine.

77. INT. SUFRAGERIE - HOL - ZI

ION, îmbrăcat de stradă, cu medalia în piept, vorbește la telefon.

ION
Mata știi cât ne-a venit
întreținerea? ...Mai reduceți,
dom'le, căldura, că ne
arde la buzunar, vă bateți joc?!
..Ce dracu', că nu e incubator
aici!

ION trânteste telefonul în furcă și se descalță de pantofi, ia papucii de casă, apoi duce plasa cu cumpărături în bucătărie.

NINA e la aragaz, gătește.

NINA
Ioane, m-au sunat copiii,
zic că ajung deja vineri...
supriză.

ION se oprește, oftează și iese pe hol fără să zică nimic.
NINA vine după el și se oprește în cadrul ușii.

NINA (CONT'D)
Nu te bucuri?

ION nu răspunde. Se dezbracă de haină și o pune în cuier.

NINA (CONT'D)
Nu mai fi, măi, morocănos, că vă
vedeți după atâția ani.

ION pleacă spre dormitor.

78. INT. DORMITOR ION - NOAPTE

Dormitorul e luminat de lună.

ION se foiește în pat, neputând să doarmă.

NINA
De ce nu dormi?

ION nu răspunde. NINA aprinde lumina la noptiera ei.

NINA (CONT'D)
Ioane, ce faci acum?
Nu mai vorbești tu cu mine?!

Moment de liniște...

ION
Mă gândesc și eu.

NINA
La ce te gândești?

NINA se uită la el.

ION
Mă gândesc că vine băiatul ăsta și
eu nu mă simt bine.

NINA se uită la el, așteptându-l să continue.

ION (CONT'D)
Adică poate mă internez și era mai
bine să vină altă dată.

NINA
Ai fost la doctor?

ION
Da' ce, eu nu știu că nu mi-e bine?

NINA
Ioane, tu tot așa vrei s-o ții
într-o ceartă cu Cornel?

ION nu răspunde.

NINA (CONT'D)
Atunci hai, stai cuminte.

NINA stinge lumina. ION rămâne cu ochii deschiși în întuneric.
Oftează.

NINA (CONT'D)
Nu te mai consuma, că-ți face rău.

ION

Să fugă el de-acasă, ca să lucreze pe şantier?

NINA

După tot ce i-ai făcut... Să ştii că
ţine la tine.

ION

Cum să pună el faianţă cu mâinile lui
de doctor?

Moment de linişte...

ION (CONT'D)

Auzi, tu i-ai spus ceva lui Corneluş
de medalie?

NINA

Păi, nu ştie de la tine?

ION

Da' de avansare, nu i-ai spus, nu?

NINA

M-am mândrit şi eu cu tine...

79. INT. APARTAMENT ION J. ION/SUFRAGERIE - ZI

CECILIA (75 de ani), soţia lui ION J. ION, îl introduce pe ION
în sufragerie. ION are în mână o servietă diplomat de piele.

Mobila din sufragerie este la fel de veche precum cea a lui
ION, însă camera e luminoasă, primitoare şi plină de plante.

Pe o canapea, stă ION J. ION (80 de ani), slab şi cu părul
alb, având în braţe o FETIŢĂ (4-5 ani), nepoata lui, căreia îi
citeşte dintr-o carte de poveşti.

CECILIA

Uite, te caută, domnu'.

ION J. ION

Da, bună ziua, în ce problemă?

ION

Bună ziua. Sunteţi domnu' ION J. ION?

ION J. ION
Da. Dvs. cine sunteți?

ION
Ion I. Ion cu I de la Ion.

ION J. ION
Ce coincidență, domnule, mă rog,
aproape coincidență, la mine e J
de la Jean.

ION
Ba e coincidență.

CECILIA
Luați un loc, domnu' Ion.

ION se așază.

CECILIA (CONT'D)
Vă aduc o dulceață de casă?

ION
Nu vă deranjați, vă rog eu.

CECILIA
Niciun deranj, se poate?

CECILIA iese.

Uitându-se în jur:

ION
E frumos la dvs. aici.

ION J. ION
Mulțumim, am făcut și noi cum ne-
am priceput.

ION
Ați făcut bine.

ION J. ION
Să-i spui și Ceciliei, că o să se
bucure.

ION dă din cap aprobator.

ION

Domnu' Ion, deci s-a făcut o
confuzie cu J și I sau I și J, că
nici nu mai știu.

ION J. ION

Ce confuzie?

Arătând spre medalie:

ION

Deci medalia asta de onoare, pe
care am primit-o acum, zic de la
minister... zic că trebuie să mi-o
ia mie și să ți-o dea matale.

ION J. ION

Păi de ce să mi-o dea mie?

ION

Așa zic și eu.

CECILIA intră cu o tavă pe care se află o farfurioară cu
dulceață de cireșe amare și un pahar cu apă, pe care o pune pe
o măsuță, lângă ION.

ION (CONT'D)

Mulțumesc frumos.

CECILIA

N-aveți de ce.

ION

E foarte frumos aici, la dvs.

CECILIA

Vai, ce mă bucur că vă place!

Măncând din dulceață:

ION

Doamnă, felicitări pentru dulceață.

CECILIA

Mă flatați, mă flatați, dar e și
meritul soțului, că el alege
cireșele.

ION J. ION

(către Cecilia)

Auzi, dragă, că vor de la minister
să-mi dea nu știu ce medalie.

CECILIA

Ce oameni de nimic!

ION

Asta este, doamnă. Ce să vă spun,
că și eu sunt negru de supărare pe
ei. Păi cum e posibil să-mi
retragă medalia?

ION J. ION

Eu nu mă mai mir de mult de nimic,
când vine vorba de Ministerul
Apărării și tot ce mai au în
subordine.

Luând servieta:

ION

Domnu' Ion, atunci e bine. Eu am
adus și o hârtie, să facem de mână
că nu aveți pretenție la medalia
mea.

ION J. ION

Ce pretenție să am? N-am nicio
pretenție. Pentru mine, nici nu
există ministerul și armata lor.

ION scoate o hârtie și un pix din servietă.

ION

Atunci, e numai bine să-mi semnați
aici ce v-am rugat.

CECILIA

Soțului meu nu-i place să-și
amintească de război.

ION se ridică și merge spre ION J. ION, având hârtia și pixul
în mâini.

ION
Haideți să-mi semnați și mie
pentru minister.

Fără să se uite la hârtie:

ION J. ION
Domnule, eu am fost clar, nu am
nicio treabă cu ministerul și cu
veteranii, nu există pentru mine.

Continuând să țină hârtiile întinse spre ION J. ION:

ION
Haide, dom'le, ca să se facă
dreptate.

ION J. ION
Nu semnez, dom'le. Te rog să mă
lași în pace!

Retrăgând hârtiile și îndreptându-se de spate:

ION
Domne, te rog ca pe Dumnezeu, că
vine și fiu-meu din Canada și mă
găsește fără medalie.

Arătând spre ușă:

ION J. ION
Și eu te rog acum să...

ION
Ce mă rogi, dom'le? Eu știi ce
cred? Mata ești un impostor,
dom'le, care mi-ai furat medalia.

Cecilia asistă la scenă înmărmurită.

ION J. ION
Domnule, nu-ti permit...

ION
Mata ai făcut măcar razboiul, ca să
vorbești așa cu mine?

Uitându-se fix la ION, ION J. ION pune fetița lângă el, pe
canapea, apucă cu dreapta mâna stângă de undeva mai jos de cot

și o scoate brusc de sub haină, aruncând în mijlocul camerei o mână de lemn cu ceas.

ION J. ION

Ia-o și semnează cu ea.

FETIȚA începe să PLÂNGĂ. ION se uită uluit la mâna de lemn, apoi la ION J. ION, care îl fixează cu privirea. ION pleacă ochii în jos.

80. INT. MINISTERUL APĂRĂRII/SALĂ AȘTEPTARE - ZI

Sprijinit de tejghea, ION așteaptă să se deschidă ghișeul.

Are în mână servieta de piele, medalia în piept și un buchet mare de flori. Se uită la ceasul din perete.

E ora 9.03.

Se deschide ghișeul.

FUNCȚIONARA

Credeam că nu mai vii și tre' să
mai și trimit după mata.

Deschizând servieta:

ION

Duduie, am mers la respectivul Ion
J. Ion, cu J de la Jean, și nu
vrea nicio medalie. Și mi-a și
semnat o adeverință în sensul
ăsta.

FUNCȚIONARA

Dom'le, dacă nu mă îmbolnăvești tu
pe mine... Eu trebuie să îi dau
omului medalia, că o am pe
inventar și acum lipsește. Și să
semneze de primire. După aia, dacă
vrea s-o returneze, e altceva.
Înțelegi ce spun?

Întinzându-i hârtia:

ION

Păi tocmai a semnat aici că nu
vrea.

Fără să ia hârtia:

FUNCȚIONARA
Nu ne înțelegem. Dom'le, dă-mi
medalia și lasă-mă să trăiesc!

ION
E medalia mea!

FUNCȚIONARA
Nu e a dumitale, e pe inventarul
ministerului.

Întinzând mâna:

FUNCȚIONARA (CONT'D)
Hai, domnu', dă-mi medalia, nu-mi
face probleme aici, că și-așa...

ION (STRIGĂ)
Duduie, eu intru în greva foamei!

ION se sperie și el de urlet și se uită în jur. FUNCȚIONARA se
ridică de pe scaun.

ION (CONT'D)
La etatea mea sunt bolnav, abia am
ajuns până aici, vine fiul meu
tocmai din Canada să mă vadă și pe
mine cu medalia.
(aplecându-se să vadă
prin geamul ghișeului)
Duduie? Mai sunteți?

ION se îndreaptă spre masa din mijlocul sălii de așteptare,
sprijinindu-se de ea.

ANGAJATA intră nervoasă în sala de așteptare, însoțită de doi
SOLDATI de serviciu (20 de ani). Din cauza sarcinii avansate,
ANGAJATA merge încet, legănându-se.

ANGAJATA
Ăsta e care a luat medalia și nu mai
vrea s-o dea înapoi...

Soldații ajung la un pas de ION, amenințători.

ANGAJATA OS
...și cu amenințări la mine.

Dându-se în spate:

ION

Lăsați-mă! Ajutor!

Cei doi SOLDAȚI îl înșfacă pe ION, care se zbate cu florile în brațe. Angajata vine și îi desprinde medalia de pe haină.

ANGAJATA

Păi, cât mă mai hărțuiești tu pe mine, că mi-au tăiat 10% din salariu când îmi vine copilul', c-am greșit și eu J în loc de I...
Te-a mâncat în cur să faci cereri, nu puteai să taci dracu' din gură...

SOLDAȚII îl împing, lăsându-l în pace. FUNCȚIONARA și SOLDAȚII se depărtează, în vreme ce ION, cu părul zburlit, cu hainele șifonate și cu florile rupte, se uită dezorientat în jur, sprijinit de masă.

81. INT. ASOCIAȚIE VETERANI/BIROU PREȘEDINTE - ZI

ION, în contunuanță părul zburlit, stă față în față cu președintele veteranilor, care este dotat cu toate distincțiile posibile. Moment de tăcere. Președintele gândește... ION întrerupe tăcerea.

ION

Dvs. vi se pare normal ce-au făcut la minister?

VETERANUL

Nu e etic, ți-am zis.

ION

M-au nenorocit, m-au umilit, m-au făcut neom!

VETERANUL

Hai, te rog eu, liniștește-te...

ION

Ce să mă liniștesc, domne?!

VETERANUL

Uite, hai că-ți dau un distonocalm...

ION

Nu iau eu d-astea, domnu'.

VETERANUL

O să-ți faci bine, stai să vezi.

VETERANUL ridică receptorul.

VETERANUL (CONT'D)

Ginuța, adu tu un distonocalm și-un pahar cu apă, te rog.

ION

Vă rog eu frumos, faceți ceva.

VETERANUL

Nu ți-am făcut adresa de susținere?

Moment de liniște... ION se uită insistent la medaliile veteranului.

ION

Da' până se rezolvă toată neînțelegerea asta, nu puteți să mă ajutați cu medalia dvs.?

ION arată spre medalia de onoare din pieptul veteranului.

VETERANUL se uită șocat la medalia de onoare din pieptul lui.

VETERANUL

Ce să fac?

ION

Vă rog eu din suflet!

VETERANUL încă nu și-a revenit, se uită uimit la ION.

ION (CONT'D)

Nu de tot, domnu', mata ce-ai înțeles? Doar până când se rezolvă situațiunea...

VETERANUL

Domnule, încă o dată: s-a acordat special pentru anihilarea unei

cazemată sovietică, cu grenade,
care cauza pierderi de vieți
importante, deci chiar nu se
poate.

ION

Atunci eu iau baioneta și mă duc
peste ăia la minister.

VETERANUL

Stai, dom'le, liniștește-te puțin.

ION

Păi atunci, împrumută-mi mata
medalia.

VETERANUL

Da' de câte ori să-ți mai zic că nu
ți-o dau?

ION se ridică în picioare.

ION

Eu de aici fără medalie nu plec, fac
o tâmpenie și asta e!

VETERANUL se ridică și el în picioare.

VETERANUL

Și eu sunt pregătit să-mi apăr
medalia cu orice preț.

Confruntarea dintre cei doi pare inevitabilă. Ușa se deschide
și intră ANGAJATA cu o tavă cu un pahar cu apă și o pastilă.

ANGAJATA

Aveți aici un extraveral și...

ION

Nu vreau niciun extraveral, îmi dau
demisia.

82. INT. SUFRAGERIE ION - SEARĂ

ION formează un număr de telefon.

Pe geam, se vede că afară se întuneacă.

ION
Alo? Alo? Corneluș? Alo?

Cu o expresie nedumerită, ION îndepărtează receptorul de ureche.

VOICE ON THE ANSWERING MACHINE
(English)
Leave a message after the bip.

ION
Alo? Alo?

ION scutură receptorul.

Auzim BIPUL marcând începutul perioadei de înregistrare.

ION duce receptorul la ureche.

ION (CONT'D)
Alo? Corneluș, am crezut că-ți fac bine dacă spun la miliție să te țină nițel acolo, să te mai gândești cu plecatul. Alo? Doar pe tine te am și doar nu era să-ți fac rău. Acum sunt bolnav și nu vreau să mă vezi așa. Vino, tată, la vară, că acum e frig, și te așteaptă tata cu tot dragul. Alo?

ION îndepărtează receptorul de la ureche.

Se aude BIPUL marcând sfârșitul perioadei de înregistrare.

ION duce receptorul la ureche.

ION (CONT'D)
Tată, nu veni acum, că e iarnă, mai bine la primăvară, că o duc eu pe picioare. Alo?

Se aude TONUL de ocupat.

ION pune telefonul în furcă.

83. INT. TOALETĂ ION - NOAPTE

ION în pajama, doarme pe capacul de la toaletă. Lângă el, pe chiuvetă, este sticla aproape goală de votcă.

84. INT. SUFRAGERIE - HOL - DORMITOR ION - ZI

Așezat pe canapea, ION privește în gol. (Din off, se aude un ticăit puternic de ceas.) E îmbrăcat cu haine de stradă (ca în secvențele precedente de la minister).

NINA (OFF)

Ești gata?

Intră NINA, în timp ce se aranjează. Se grăbește.

NINA (CONT'D)

Ioane, trebuie să mergem, că vine avionul.

ION nu răspunde. NINA iese din nou. Din off, auzim cum se agită. ION a rămas înmărmurit pe canapea. Pare debusolat, dar parcă încă mai caută o soluție. Intră din nou NINA, gătită de plecare.

NINA îl privește insistent.

NINA (CONT'D)

Nu l-ai văzut de 7 ani, de 7 ani...

ION se ridică brusc, traversează holul, intră în dormitor, deschide cu cheia sertarul de la noptiera lui și ia, din cartea de anatomie, toți banii. Iese pe hol, se îmbracă și pleacă repede, fără să spună nimic, trântind ușa după el. NINA, deja îmbrăcată și pregătită, asistă la toată scena înmărmurită.

85. INT. EXT. TRAMVAI - ZI - MUZICĂ

ION, pe un scaun înal doilea vagon. Se uită pe geam. Pare hotărât... Tramvaiul face o curbă destul de mare. ION dispare pentru un moment, cu vagon cu tot. Apoi revine la aceeași încadratură.

86. EXT. TROTUAR ÎN FAȚA UNEI BIJUTERII-AMANET - ZI - MUZICĂ

ION stă în fața unei bijuterii, cu spatele la vitrină, uitându-se în jur. Lumea trece pe trotuar grăbită, ignorându-l.

ION oftează. Intră în bijuterie. Vedem cum începe să discute cu bijutierul, care scoate dintr-un sertar ceva și îi arată lui ION.

87. EXT. PARC - ZI-SEARĂ (AMURG) - MUZICĂ

ION stă așezat pe o bancă într-un parc (aceeași bancă unde ION a citit înștiințarea de la Ministerul Apărării). Scoate medalia de onoare pe care a cumpărat-o și și-o pune în piept. Bagă cutia în buzunar. În spatele lui, nu mai sunt bătrânii pensionari care joacă table, șah.

88. INT. HOL INTRARE ȘI SUFRAGERIE ION - SEARĂ

ION intră în apartament. (Pe hol se văd mai multe geamantane.) Are în piept Medalia de onoare. Din sufragerie, se aud MAI MULTE VOICI (voce de copil, care se joacă pe toată secvența). ION ascultă concentrat, în timp ce, cu un gest reflex, își scoate pantofii, călcând pe ștaif. Își pune papucii, căutându-i cu vârful picioarelor, apoi se aranjează să intre în sufragerie. Se uită în oglinda de pe hol și își aranjează părul, hainele și mai ales medalia nouă. În tot acest timp, trage cu urechea la ce se vorbește în sufragerie.

FOTOGRAFUL

Peste 40% din prăbușiri se datorează unor păsări care intră în turbină.

ADMINISTRATORUL

Când e la peste zece mii de metri altitudine, domnule, nu e pericol.

FOTOGAFUL

Citește și mata, mai uită-te, mai documentează-te.

Se aude un clinchet de farfurii.

SOȚIA ADMINISTRATORULUI

Te rog să mi-o lași aici, că tot eu am mâncat din ea.

NINA

Haide, fii serioasă, nu mă supăra.

SORIN

...And then the situation, you know,
was bad, more and more bad.
Especially political...

RITA

Right.

ADMINISTRATORUL

Ce zice?

SORIN

Zice că n-ai dreptate.

ADMINISTRATORUL

Cine n-a fost aici, n-are cum să știe
cum a fost. Să nu te superi,
Corneluș, dar doamna trebuie să
înțeleagă că lucrurile sunt mai
complexe.

NINA

Lăsați acum puțin politica. Te rog să
te mai servești cu șunculiță.
Haideți, luați.

DNA PETRESCU

Așa zic și eu. Lăsați politicile și
prăbușirile. E bună, nu e sărată.

CORNEL

James!

ION devine mai atent.

JAMES

Dad, what's this?

SORIN

That is a VEF.

CORNEL

De unde să știe el ce-i un VEF?
That's a radio, sweetie.

FOTOGRAFUL

Deci, pe toate marile aeroporturi, au
oameni speciali, cu ulii dresați ca

să prindă păsările, să nu intre în turbine.

ADMINISTRATORUL

Hai, domnle, vezi-ți de treabă...

CORNEL

James!

RITA

Get out of there...hey!

NINA

Nu trebuia să-l scoți din priză, scumpu' lui bunica, dă-l să-l pun.

CORNEL

Lasă, că-l pun eu.

ION dă să intre, dar se oprește. Ascultă la ușă.

NINA

Măi, Corneluș, spune-le tu, măi, mamă, să mai servească.

CORNEL

Mănâncă, mamă, singuri, dacă le e foame.

NINA

Păi cum să nu le fie, mamă, foame, după atâta amar de drum?

SORIN

Zi, mă, Coco, îmi faci și mie o invitație?

CORNEL

Eu îți fac, da' bani de drum ai?

SORIN (RADE)

Am, mă, cum să n-am... Da' numa' de dus.

CORNEL

He was my best pal here, we grew up together.

RITA

Really?

SORIN

Hey, I'm still do.

Prin geamul givrat al ușii către sufragerie, se pot ghici, judecând după petele variabile de culoare, corpuri care își schimbă poziția. Una dintre pete se mărește și se clarifică. Vocea NINEI se aude mai aproape.

NINA

Dați-mi numai coșul și opriți pâinea.
Cine nu mai are?

ION tresare și se refugiază în spațiul de depozitare, în spatele perdelei, lângă sufragerie. NINA iese din sufragerie cu coșul de pâine și intră în bucătărie. Ușa de la sufragerie a rămas crăpată și putem vedea vag o parte a mesei, îi putem intui pe Cornel și, alături, pe Rita, care este mulătră.

SOȚIA ADMINISTRATORULUI

Auzi, Corneluș, da' cu mâncarea cum
vă descurcați p-acolo?

CORNEL

Mai gătește Rita, mai gătesc eu, dacă
n-avem chef, ieșim undeva-n oraș, și
tot așa.

SOȚIA ADMINISTRATORULUI

Acu' nu-mi zice că face și sarmale ca
doamna NINA.

Toți încep să râdă. Cornel îi traduce Ritei (noi nu auzim în gălăgie). NINA se întoarce cu coșul plin de pâine și intră în sufragerie, închizând ușa după ea. ION revine de după perdea, în vârful picioarelor, înapoi în hol.

CORNEL

Sarmale luăm de la magazinul
românesc... Au ăia niște prețuri...

SOȚIA ADMINISTRATORULUI

De unde?

ADMINISTRATORUL

N-auzi? De la magazinul românesc.

SOȚIA ADMINISTRATORULUI
Am înțeles, întreb: ei de unde le fac
ei rost?

CORNEL
Sunt familii: au contract cu ei și
fac o mie de sarmale de Crăciun. Le
duc la magazine și le vând.

SOȚIA ADMINISTRATORULUI
Adică iau bani?

ADMINISTRATORUL
Bravo, și tu! Păi sigur că iau!
Măi, Cornele, zi sincer acu' cu da
sau nu, e mai bine acolo, în Canada,
sau aici?
(beat))
Tot acasă e mai bine, dom'le,
ascultă aici la mine.

NINA
Corneluș, mâine sau când ai tu timp,
hai să ne repezim până la doamna
Popescu, la spital, că poate mai
cunoști tu pe-acolo și altfel e.

ION respiră adânc. Își face curaj și intră în sufragerie. La
masă sunt NINA, CORNEL, RITA (40 de ani, mulatră, soția lui
CORNEL), JAMES (5 ani, mulatru), ADMINISTRATORUL, SOȚIA și UN
FOTOGRAF cu aparatul de gât, SORIN și DNA PETRESCU. Se face
liniște.

ADMINISTRATORUL
Ooo, să trăiască domnu' ION!

ION dă din cap salutând, apoi se uită la NINA.

NINA
Hai, vino la masă, că pe tine te
așteptam.

ION vine și se așază în capul mesei, fără să se uite la
Cornel, care îl fixează cu privirea.

FOTOGRAFUL
Domnul e veteranul cu poza?

ADMINISTRATORUL
Domnul e medaliatul nostru.

NINA îi pune vișinată dintr-o sticlă. CORNEL îi pune mâna pe umăr.

CORNEL
Ce faci, tată? Acu' tot tu faci pe supăratul?

ION se uită trist la CORNEL. Îl ia de mână și îl strânge.

CORNEL (CONT'D)
Ea e Rita, soția mea. That's my father.

ION se ridică în picioare și agață puțin farfuria, care se trănțește de masă.

ION
Pardon!

CORNEL
Încet, nu te emoționa, că verși vișinata.

ION
(spre Rita) Eu sunt tatăl.

RITA zâmbește amabil.

RITA
Nice meeting you.

RITA îi întinde mâna peste masă, ION dă să se deplaseze mai aproape de ea ca s-o îmbrățișeze, dar poziția e complicată, așa că ION renunță și îi sărută doar mâna, cu stângăcie.

Cornel se apleacă sub masă.

CORNEL
James, come out.

Extrage din zona întunecată un COPIL de cinci ani, îmbrăcat cu blugi și tricou, imprimeu din pepeni și halebarde, RITA îl ia în brațe.

ION aproape că nu are curajul să se uite la copil, dar o face într-un târziu.

CORNEL (SPRE JAMES) (CONT'D)

Do you want to go to grandpa?

COPILUL (mulatru și el) se fâstâcește, se uită la ION, apoi își ascunde fața la pieptul mamei-sii.

CORNEL (CĂTRE ION) (CONT'D)

E mai timid el, așa, până când se obișnuiește.

ION lasă ochii în jos, îi tremură bărbia.

FOTOGRAFUL

Bine ați venit, noroc!

ION dă paharul cu vișinată peste cap. Toți beau.

ADMINISTRATOR

Cu sarmalele ne-am lămurit. Cozonac se găsește?

SOTIA ADMINISTRATORULUI

Lasă-l, nu-l mai pisa acum.

ADMINISTRATORUL

Zice, Corneluș. Cozonac de-al nostru, cum face mămică.

CORNEL

Știți cât e-un cozonac la magazinul românesc? 15 dolari.

Se aude o rumoare...

NINA

Cinșpe dolari?

NINA îi pune lui ION brânză și șuncă în farfurie. ION nu se atinge de ele.

ADMINISTRATORUL (CĂTRE ION)

Ia-uzi, domnu' ION. Zice și mata.

ION n-are nicio reacție. Trage din când în când cu privirea spre Cornel, Rita și James.

ADMINISTRATORUL (CĂTRE NEVASTĂ) (CONT'D)

Zice, dragă, cât te costă pe tine materia primă la un cozonac d-ăsta?

SOTIA ADMINISTRATORULUI
Deci pe mine mă costă ouăle patru
sute, cacaoa, dacă e mai bună, o mie,
făina, o sută cinzeci, mă costă două
mii.

DNA PETRESCU
Cât înseamnă două mii în dolari?

SORIN
Atenție, nu în dolari, dolari, în
dolari canadieni.

ADMINISTRATORUL
N-ai pus untul.

SOTIA ADMINISTRATORULUI
Am pus.

CORNEL
Optzeci de cenți.

SORIN
Cam optzeci de cenți.

ADMINISTRATORUL
Deci, hai să zicem nu optzeci, un
dolar, da?
(pauză dramatică)

Păi se compară un dolar cu cînșpe
dolari?Asta da, afacere!

FOTOGRAFUL
Păi, de, Canada, țara tuturor
posibilităților.

NINA se ridică și strânge farfuriile de antreuri una peste
alta, cu tacâmurile deasupra.

DNA PETRESCU
Tacâmurile le ținem.

NINA
Iar începem? Vă rog eu frumos, să n-
avem discuții.

CORNEL îl ia pe JAMES și i-l pune în brațe lui ION, care îl
pune în poală.

CORNEL
(engleză, spre James)
Let's take a picture with grandpa'.

FOTOGRAFUL își pregătește aparatul pe stativul instalat pentru a face poza. Restul se uită la ION și James în tăcere.

ION (CĂTRE CORNEL)
El românește, așa puțin, înțelege?

CORNEL
Câteva cuvinte.

ION
Păcat.

ION se uită la copil. JAMES se uită la medalie.

JAMES întinde mâna și se joacă cu medalia. ION începe să plângă, îi tremură bărbia și încearcă să râdă ca să salveze aparențele.

FOTOGRAFUL
Hai, toată lumea zâmbește acum!

FOTOGRAFUL face poza.

ÎN 12 NOIEMBRIE ÎN CINEMATOGRAFE

SUSȚINUT DE

VICTOR REBENGHIU | RADU BELIGAN | CAMELIA ZORLESCU | ION LUCIAN | ION ILIESCU

MEDALIA DE ONOARE

un film de Călin Peter Netzer

FINANȚAT DE

PARTENER MEDIA

„*Medalia de onoare* este o dură poveste plină de umor, care necesită un timp pentru a-și dezvălui vraja, dar, pe măsură ce ironiile se instalează, devine profund antrenantă. Filmul a dominat premiile la recentul festival de la Salonic, câștigând cinci, inclusiv premiul speciale al juriului, cel pentru scenariu și actor principal.”
Derek Elley, Variety

„Premiul publicului la Torino este un rezultat care confirmă *stilul românesc*. *Medalia de onoare* este povestea lui Ion, de șaptezeci și cinci de ani (Victor Rebengiuc), care locuiește alături de soția sa, Nina, care nu-i mai vorbește, într-un apartament rece (râde de la prima scenă), în timp ce fiul său, Cornel, a emigrat. Cauza resentimentului constă în faptul că tatăl a raportat poliției comuniste intenția fiului de a părăsi țara... Se râde amar văzând povestea tragi-comică din viața lui de zi cu zi.”
Nicola Falcinella, Centro per la Cooperazione Internazionale

„Subiectul este cel al multor abordări românești din ultimii ani: în mare parte, logica impenetrabilă a birocrăției, precum și dezlănțuirea vieții cotidiene post-comuniste (aici, 1995, România) și o mare solitudine. Filmul lui Netzer, scris de Tudor Voican, este o comedie dramatică, care a preluat mult din neorealismul italian - în special, *Umberto D.*, de De Sica, tatăl tuturor portretelor de film ale oamenilor bătrâni umiliți de societate.”
Gabriele Barcaro, Cineuropa

„Atenție! Acest film nu are nicio legătură cu celebrul joc video cu același nume. Fără falsități sau lupte cu pistoale, povestea este una umană despre un român de 70 de ani. În mod greșit, Ion este distins cu Medalia de Onoare pentru acțiunile pe care le-a desfășurat aparent în timpul celui de-al Doilea Război Mondial... O perioadă de care își amintește cu greu. Această distincție îl determină să-și reevalueze viața. Poate că nu a fost întotdeauna un ratat...”
Cinenews, Belgia

„Călin Peter Netzer lucrează pe scenariul superb al lui Tudor Voican. Nu aveai cum să ratezi un film cu o asemenea poveste.”
Iulia Blaga, HotNews